

Szerkesztőség
 Arad, Acsev-palota
 Kiadóhivatal
 Buz. Regale Ferdinand 28.
 (József főherceg-ut.)
 (Aradi Nyomda Vállalat)
 Sürgőselem: Közlöny, Arad
 Telefonszám
 Szerkesztőség és kiadóhivatal
 151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KOZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:
 Egész évre ... .. 600 Lei
 Fél évre ... .. 300 Lei
 Negyed évre ... .. 150 Lei
 Havonta ... .. 50 Lei

Művelés díjazás szerint
 Megjelenik naponta reggel

Egyes érem ára 3 lej, vasárnap
 6 lej. Szociálisban 50 beival
 több.

A béke és szeretet

nagy ünnepeket ünnepli ma az ortodox vallás. A bizánci stílusú kettőskeresztes templomok megfellelnek hívőkkel, tömjénfüst és tompán kongó harangszó figyelmezteti az embereket, hogy elérkezett a Megváltó születésének évfordulója, az a profétia, aki új Prometeuszként az égi meleget hozta le a földre és aki a szeretet kalapácsával az emberi szíveket akarta összekovácsolni. A közel kétezer éves tan az évszázadok pergésében edződött, érckeménnyé erősödött, az isteni igazságok effiatoltak a legtávolabbi zugokba is. A betlehemi ige az idők folyamán nem tudott elvélni, szépségéből valamit is veszíteni és az emberiség egy érzet, hogy soha nagyobb szükség nem volt még a béke és szeretet hirdetésére, mint a mai, gyűlölettel, uszítással és kegyetlenséggel telt világban. Ma a görög keleti államvallás ünnepli a Megváltó születését és latin szertartás helyett a bizánci liturgia szokásai szerint száll a hódot az Urhoz. Ezen a napon elpihen a politika, elcsendesednek a szenvedélyes vitázók, az oszmáni és elvek harcosai a forum helyett a templomot keresik fel. Valahogy szeretnők érezni, hogy az államvallás nagy ünnepeinek melege szétárad az egész államra. Szeretnők, ha a béke, megértés és szeretet szép, színes frázissal acéllömény valósággyá szilárdulnának és szeretnők, ha az új hazába szakadt erdélyi magyarság élvezhetné az új államhatárolom jóakarátát, szeretetét és megbecsülését. Ezeket szeretnők és még sok más olyan emberi magasztos, amit a názáreti Mester örökségül hagyott az utódoknak.

Harangszó, tömjénfüst és ősi monoton szolozsmák tompaságában belevegyl egy kisebbség néma óhaja is. Ez a kisebbség csak azt kéri, hogy Jézus Krisztus tanai ne valósuljanak meg ebben az országban, amint azt az Ember Fia örökségül hagyta az embereknek... Az emberiség kezd ismét vissza menekülni az elhagyott Krisztushoz, ismét kezdi keresni őt és profétái talán sohasem voltak időszerűbbek, mint ma a békekötés után, de béke nélkül öbödök esztendőben.

Elsimult a jugoszláv—bolgár affér.

(Helytelen szöveggel közölték Cankov beszédét. — A szófiai jugoszláv követ nyilatkozata. — Anglia tervel. — Mussolini és a kisebbségek nyelve.)

Belgrádból jelentik: A bolgár kormány minden erejével letompítani igyekszik azt a kedvezőtlen hatást, amelyet Cankov miniszterelnök beszéde Belgrádban kiváltott. Az afférről a Közlöny már részletesen beszámolt. Vakarebszki belgrádi bolgár követ újból utasítást kapott kormányától, hogy igyekezzen a jugoszláv kormánytól Cankov beszédének hatását letompítani.

Vakarebszki ennek az utasításnak megfelelően szerdán délután megjelent Nincsics külügyminiszternél és közölte vele, hogy Cankov beszédét helytelenül továbbították Belgrádba. A követ szerint a Bolgár Távirati Ügynökség rövid távirati tudósítása goromba hibákat tartalmaz. Megkérte a követ Nincsics külügyminisztert, hogy várja be az illetékes hiteles gyorsírót jegyzőkönyvét és akkor meg fog győződni arról, hogy Cankov csak a kisebbségek védelmének elvéről beszélt.

A jugoszláv kormány még nem foglalt állást Vakarebszki nyilatkozatával szemben. Azonban az egész sajtó, különösen a kormányhoz közelálló, nagyon erősen hangsúlyozza a Cankov kormány illoya hitását és erőteljes választ követel rá.

Rakics Milán Jugoszlávia szófiai követe, akit a kormány sürgősen hazarendelt, megérkezett Belgrádba. Csütörtök délelőtt Rakics fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt nyilatkozott Cankov beszédéről.

Cankov beszédének — mondták — többféle szövege jelent meg a lapokban. A helyes szövegben, amely megfelel a gyorsírási jegyzeteknek is, az a mondat, amelyet a jugoszláv politikai közvélemény inkriminált, a következőképp hangzik: *„Macedonia a viszály aranyalmája lett és az is marad Bulgária és szomszédai között.”* A belgrádi sajtó talozta a veszélyt.

Anglia tervel.

Londonból jelentik: A Fortnightly Review című külpolitikai folyóirat legutóbbi száma rendk.

vül érdekes és az angol politikai életben nem mindennapi feltűnést keltett cikket közöl az angol politikanak európai feladatairól. — A cikk ezt a feladatot ebben a mondatban foglalja össze: Angliának kötelessége helyreállítani az európai egyensúlyt. Ezt a kötelességet Anglia mértékadó angol politikusok véleménye szerint csak a következő feltételek mellett teljesítheti:

1. Szorosabb közeleket kell teremteni Anglia és Belgium, valamint Anglia és a kisanant között garanciaszerződések megkötése után, amelyek biztosítékokat nyújtanának Belgium és a kisanant számára esetleges német támadások ellen.

2. Meg kell alkotni a következő új antantot: London—Berlin—Varsó—Moszkva. Ennek megteremtése érdekében Németországot és Oroszországot föl kell vétetni a népszövetségbe és pénzügyi segítségével gondoskodni kell arról, hogy Lengyelország mai leköltöttsége megszűnjék.

3. Részvétel a spanyol-olasz földközi tengeri konzernben és angol desinteressement Olaszország javára Görögországban.

4. Törökországnak pénzügyi és gazdasági újraszervezése.

Macdonald kormánya.

Londonból táviratozzák: Minden arra irányuló intrika, hogy a munkáspártot a kormány átvételétől távollartsák megkísülnak tekinthető. Komolyan tartja magát az a hír, hogy Baldwin kormánya január 17-én fogja benyújtani lemondását, miután előbb január 15-én V. György király személyesen nyitotta meg az új parlament ülését. A megüvítő királyi trónbeszéd vitájában pedig a munkáspárt és a liberálisok együttesen veszik fel a harcot a kormány ellen. Mind a két párt elhatározta már a kormány lesvazavását. A Baldwin kormány visszavomulása után pedig a király Ramsay Macdonaldot, a munkáspárt vezérét bízza meg a kormány megalakításával.

Londonból táviratozzák: Tekintettel arra, hogy a napokban megnyílik az új parlament ülészaka Macdonald munkáspárti vezér pártja és a király megbízásából összeállította megalakítandó kormányának listáját. A miniszterelnök maga Macdonald lenne, míg a többi tárcát Henderson, Ogrady, Wedgwood és Webbs vennék át.

Mussolini és a kisebbségek nyelve.

Rómiból jelentik: Mussolini miniszterelnök a napokban fogadta a német déltiroi lakosság vezetőit, akik közölték a miniszterelnökkel az olaszországi német kisebbség kívánságait.

Mussolini — mint a lapok írják igen szívélyes fogadtatásban részesítette a német küldöttséget, amelynek tagjaival németül beszélt. Oberhammer képviselő kifejtette a német nemzetiségnek azt a kívánságát, hogy iskolákban német nyelvű tanítás legyen, a nemellakta vidékeken a közigazgatásban a német nyelvet használják és végül a kormány rendezze a német lakosság hadikölcsöneinek ügyét.

A miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a legnagyobb jóindulattal fogja tanulmányozni a német kisebbség követeléseit. A tanítási nyelvre vonatkozóan kijelentette, hogy már korábban kiadott egy rendeletet, amely szerint a vallástani az iskolában a gyermekek anyanyelvén kell előadni. Más kedvezményt azonban — ugymond — nem ígérhet. Elismeri annak szükségességét, hogy a közigazgatást tisztviselők ismerjék a kisebbségek nyelvét is. Végül megígérte, hogy kormánya teljesíteni fogja a német kisebbség minden jogos kívánságát és felszóllította a német képviselői klub átkarát, hogy minden követelésről külön memorandumot terjesztessen elő.

A küldöttséget a pápa is kihallgatáson fogadta és felferesték a közoktatásiügyi minisztert is, aki szintén ígéretet tett a nyelvi kívánságok teljesítésére. Az „Edinost” című triestri szlovén lap szerint a német küldöttség bizonyosra veszi, hogy követeléseiket Mussolini újból tárgyalás alá fogja venni.

Holt trónörökös halott tervei.

Ferenc Ferdinánd felforgató tervei trónralépése esetére

(Bécsi szerkesztő légüktől.)

A N. W. Journal nyilvánosságra hozta Brosch ezredesnek, néhai Ferenc Ferdinánd trónörökös katonai irodája vezetőjének hagyatékából azokat az iratokat, amelyek a néhai trónörökös uralkodási programjára vonatkoztak. Rendkívül érdekesen világítják meg ezek a dokumentumok Ferenc Ferdinánd erőszakos gondolkodásmódját és valóságos világiörténelmi jelentőségűek. Ha Ferenc Ferdinánd trónra jutott volna, akkor Ferenc József király nagy alkotását gyökeresen felforgatta volna és megalkotta volna, — ha ugyan sikerült volna ez neki — régi álmát, a „Gesamtmonarchie“-t.

Magyarországra mindenképp alkotmányrevíziót akart rákényszeríteni. Amíg ezt keresztül nem vitte, addig meg sem koronáztatta volna magát. Trónralépésekor manifesztumot akart kibocsátani valamennyi országa népeire azonos szöveggel. A tervezetben azt írta Ferenc Ferdinánd, hogy meg kell kísérelni, hogy a magyar miniszterelnök ellenjegyezze az egységes szövegű manifesztumot. Ha ez nem sikerülne, akkor három manifesztumot kell kibocsátani: Ausztriához, Magyarországhoz és Bosznia-Hercegovinához. Ezzel ki fejezésre jutott volna az is, hogy az új uralkodó Bosznia-Hercegovi-

nát a birodalom olyan részének tekinteni, mint Magyarországot. Egy másik megoldás az lett volna, hogy a magyar miniszterelnök ellenállása esetén a manifesztumot a külügyminiszter vagy a királyi ház minisztere szignálja. A magyaroknak egy szavuk sem lehetett volna ebben az esetben. Ez a megoldás a legjobb ut lett volna a birodalmi kancellári állás megszerzéséhez. A birodalmi kancellár intézett volna minden közös és belügyet.

Egyik legelső uralkodói teendője lett volna, hogy feleségének, Hohenberg Zsófiának a helyzetét rendezze. Meglepetésszerűen akarja ezt csinálni, már csak azért is, hogy a magyarok Zsófia királynévá való elismerése ellenében viszonyszolgálatot ne követelhesse. Károly Ferenc József (a későbbi IV. Károly) csak addig maradt volna trónörökös, amíg Ferenc Ferdinándnak felesége egyenrangúvá tétele után gyermeke nem születik. Magyarország alkotmányát módosítani kell, lehetőleg alkotmányos uton. De ha így nem megy, akkor erőszakkal. A magyar alkotmány szerint a királynak hat hónapon belül meg kell koronáztatnia magát, ezt az időt feltétlenül meg kell hosszabbítani, mert hat hónapon belül a Ferenc Ferdinánd által elképzelt rend nem valósítható meg, már

pedig mint esküt tett király nem szeretett volna nem alkotmányos eszközökkel élni. Annál kevésbé, mert akkor már nagyobb ellenállással találkozott volna. A koronának egyetlen hatalmi eszköz áll rendelkezésére a makacs magyarokkal szemben, mondja a tervezet, a választójogi reformot kell még megalkotni a koronázás előtt. Ez az eszköz alkalmas lesz arra, hogy 247 nemzetiségi mandátumot állítson 206 magyar mandátummal szemben. Így aztán a parlament munkaképtelenségét egész könnyen el lehet érni. A korona tekintetve emelkedik, a magyarok is meg vannak fékezve és a nemzetiségek sem tudnak megmozdulni. Az volt a véleménye, hogy csak az így összehozott parlament tel lehet az ő általa kívánt alkotmánymódosításokat megszavaztatni. De a reformot ha kell erőszakkal a koronázás előtt kell végrehajtani.

Bosznia és Hercegovinát külön országnak kell deklarálni, hogy így trializmus keletkezzen. Ha két osztnak ezt az országot, akkor Magyarország az értékesebb részt kapná és Ausztria a kevésbé értékeset. Elvetette Beck báró javaslatát, amely a „monarchia mindkét államának“ nevezi a birodalmat, hanem ahelyett a birodalom elnevezést tartja jónak. — Császári rendeletet akart kiadni arról, hogy a monarchiának egységes lobogója van: fekete sárga a két fejjel sassal és ezt még Bosz-

nia címerével egészíteniék ki. Itt magyar kívánságokat nem volt hajlandó kielégíteni. Alkotmányganciat nem ad, ellenben a megyei autonómiát el kell törölni, mert az veszélyt jelent a császári hatalomra. A császári címet még kiakarta egészíteni: „Bosznia és Hercegovina királyá“-nak címevel. A felségjogok közé akarta soroltatni mindazokat, amelyeket az alkotmány addig az országgyűlés számára tartott fenn. Így az unjonozás kérdését, a hadsereg összes ügyeinek szuverén intézését. Se magyar hadsereget, se magyar honvédséget nem ismert fel fogása, hanem csak az osztrák monarchia magyarfakta területeken lakó birodalmi csapatait. Így a monarchia címéből is el akarta hagyni a magyar szót és helyette a birodalmat hivatalosan „osztrák monarchiának“ hívták volna. A miniszterek, akik országos ügyeket intéztek volna, birodalmi címet viseltek volna.

Ember tervez — Isten végez...

„Magyarországnak be kell lépni a kisantantba.“

(Rassay Károly nyilatkozata.)

Budapestről jelentik: Rassay Károly nemzetgyűlési képviselő, a magyar polgári ellenzék egyik vezére hosszabb nyilatkozatot tett az általános politikai helyzetről. Nyilatkozatában többek közt a következőket mondta: Magyarország és a kisantant viszonyáról.

— Minket magyarokat egy nagy szerencsétlenség ért, elvesztettük a háborút. A nagy ember, anyagi és erkölcsi veszteségen kívül elvesztettük még országunk nagy részét is. Elfáradtunk, kimerültünk és mit lehet most tenni? A fegyver sohasem lehet a győnébb kezében eredményes eszköz, az csak az erősebbet szolgálja hódító szándékában. Tehát csak békes uton, jó politikával lehet valamit elérni. Itt van példának a Habsburgok detronizálása. Ezért valamikor az antanttól nagyon értékes engedelményeket kaptunk volna, de mi nem akartuk megcsinálni. A királypuccs után pedig minden feltétel nélkül meghoztuk a detronizáló törvényt.

— Mi az utódállamokkal a legszorosabb gazdasági kapcsolatra vagyunk utalva. A gazdasági elzárkózottság úgy mi ránk nézve, mint az utódállamokra nagyon káros, a feszült politikai helyzet, az ellenségeskedés és a gyűlölködés pedig még károsabb. Nekem régi ideám, amelyről feltételezem, hogy később valóra fog válni, hogy Magyarországnak jól előkészített tárgyalások után, az ország lakosságának érdekében be kell lépni a kisantantba és békes együttműködésre törekedni.

Csiky Gergely.

Írta: Szendrey Mihály.

Néhány év óta Arad nagynevű szülöttje teljesen feledésbe ment Arad irodalmi társaságainál a színháznál, ezelőtt Csiky Gergely halálának évfordulója napján, vagy abban a hóban a színház a Kőlcsey-egyesület, megemlékezett Csiky Gergelyről, egy idő óta ezen emlékezés elmaradt. Nem hiszem, hogy tévedek, de úgy gondolom, hogy e hóban van Csiky Gergely halálának harmincadik évfordulója. Ha megemlékezem Arad nagynevű szülöttjéről a legnagyobb görög irodalmi fordítóról, csak a hála sugalja néhány soromat, mert Csiky Gergely nemcsak korának legnagyobb színműírója volt, de egy nagyszívű jótékony ember, ő mint a színészeti akadémia tanára, gondozója, pártfogója volt minden szegény fiúnak, ki az akadémia került.

Voltunk ott szegény fiúk sokan, kik abból tartottuk fenn magunkat, amit a nemzeti színházi előadások ugynevezett statisztapénzből kerestünk, ezt tudta Csiky Gergely és ő minden darabjában gondoskodott arról, hogy statisztálás legyen a darabjában.

Abban a szerencsés helyzetben voltam, mint növendék (örök ké szép emlékem) hogy három évig magántitkárja voltam ennek a nagy embernek, tanuja voltam, hogy miképp írta, ugyszólván te-

remtette gyönyörű alkotásait, száma nincsen az ő darabjainak, amelyek egytől-egyig reálisak.

Modernnek, a mai írók, ósdinak tüntetik fel Csikyt, Szigligetit, stb. Vajjon a Csiky darabok alakjai nem ma is köztünk élnek és járnak-e? Az élethől, a modern és maradi társadalomból vette alakjait és ma is olyan hatással vannak a nagyközönségre, mint a mikor új volt. Ma is sir és nevet egy estén a közönség, ha Csiky darabot élvez. Vajjon a mai színmű irodalom modern-e? határos-e? Erre mindig a közönség adja meg a feleletet, ha egy-egy régi jó darabot élvez. Csiky Gergely rendkívül sokat és gyorsan dolgozott, négy-öt színdarabot írt évente, fordította az akadémia Plautust, kiadta az illusztrált Schakspere fordítást, dolgozott a Pester Lloydnak, tanított az akadémian és a Nemzeti Színház dramaturgia volt. Hogy minő agya volt Csiky Gergelynek, jellemző rá, hogy darabjait úgy írta, hogy fel és le sétált a Kerepesi-uton hátratartott kezekkel, két-három órát egy huzamban, akkor hazament és leült az íróasztalhoz és megírt egy felvonást, egy tőrés, egy hiba nélkül. A híres Nagymama születésénél is jelen voltam. Egy délelőtt mentem haza a Nemzetből Csiky Gergelyvel, az udvaron megszólította Prielle Cornelia: „No Gergő, én már meghaltam rád, mindenkinek irsz, csak nekem nem?“ Ne féj Cor-

nélia, lesz neked is! De mikor? Kérdé Prielle. Jövő hóban, felelé Csiky Gergely. Ezzel odafordult hozzám és így szótott: Miska öcsém gyérünk a nagyszonyonak darabot írni. Az írás abból állott, hogy én mellette bandukoltam szó nélkül, ő gondolkozott és két óras séta után délután 2 órától este 11-ig egyfolytában dolgozva, született meg a Nagymama, amely egy hó múlva színre került a Nemzetiben.

Csiky Gergely, ki a Jóslat klasszikus szép verses darabbal kezdte pályáját, legnagyobb részben a társadalmi darabokat írta, ostromozva, szatirizálva a félszegséget. Az ő alakjai a legnépszerűbbek voltak, ő a színész egyéniségéhez írta a szerepet, de a mikor Gyulai Pál azt írta a Szemlében, hogy kár, hogy Csiky Gergely csak a mának dolgozik, ekkor írta meg Csiky Gergely válaszul a Spartacus tragédiát, amely klasszikus és irodalmi értékénél fogva szenzáció számba ment.

Haláláig Arad város volt az ő kedvenc helye, ha az akadémian egy tehetséges növendék volt, annak Aradra kellett mennie, ha egy-egy jó alakra volt szüksége a darabjába, az aradi volt. Szerette a művárosát, érdekelte mindig, a mi itt történt és bizonyítottam, míg a Chji színház és irodalmi társaságok mindig megemlékeznek a Csiky évfordulóról — mi nem.

Az emigránsok ügye a magyar nemzetgyűlésen.

(Nagy vihar. — Érdekes interpellációk.)

Budapestről táviratozzák: A magyar nemzetgyűlés mai ülésén Kabók Lajos szocialista az indemnítási vita során hangoztatta, hogy a politikai eliteltek szabadon kell bocsátani, az internált tábori felosztást és a jelentkezési kényszer megszüntetni. Beszédére a keresztény oldal ingerülten jegyzi meg, hogy Pápán 1919-ben, március 15-én az elvtársak revolverrel löttek a közbeszólókra. A szocialisták először a maguk múltját vizsgálják meg.

Erre nagy vihar támadt és egymást érték az ellentmondások. Kabók szocialista csak nagynehezen tudja folytatni beszédét és hangoztatja, hogy az emigrációt likvidálni kell és lehetővé tenni, hogy akik öt éve távol élnek hazájuktól, visszajöhessenek.

Közbeküldések: — Önként mentek el, miért nem jönnek vissza?

Kabók: Meri nem akarják magukat kitenni a következményeknek.

A nemzetgyűlés mai ülésére tizenhét interpellációt jegyeztek be, közöttük van Rupert interpellációja Ulainék szabadonbocsátása miatt, akiket tudvalegőleg ékszerővadék mellé helyeztek szabadlábra. Interpellál még Eckhardt Tibor is a külföldi kölcsönben hozott határozatok és jegyzőkönyvek biteles szövegének közzétételéért.

Felhívás

Arad város összes gyárosaihoz, kereskedőihez és iparosaihoz!

Közeledik az a fontos nap, amikor a kormány dönteni fog az aradi vasutigazgatóság sorsa felett. Arad gyárosai, kereskedői és iparosai előtt nem kell hosszasan fejtegetni, hogy milyen csapást jelentene városunk egész gazdasági életére az, ha Aradtól elvennék azt a nagyjelentőségű közlekedési intézményt, amely már sok évtized óta ide összpontosította a Maros- és Körösvölgy egész vasúthálózatát. Most az a veszély fenyeget bennünket, hogy elveszítjük életérünk központját: a vasutigazgatóságot. Ennek a csapásnak elhárítása végett minden erőnket össze kell szednünk és meg kell védenünk a vasutigazgatóságot, amely nélkül Arad a fékezésképes vidéki városok színvonalára süllyedne le. Nem engedhetjük meg, hogy ez a mostoha sors jusson nekünk és minden alkalmat meg kell ragadni ennek elhárítására. Ilyen alkalom kínálkozik ma, vasárnap, tolvaj hó 6-án reggel fél kilenckor, amikor Vaitolán közlekedési miniszter ur Aradon átutazva állomásunkon fog időzni. Ezt a kedvező percet akarjuk felhasználni annak bizonyítására, hogy Arad minden társadalmi osztálya tiltakozik az igazgatóság áthelyezésének káros terve ellen. Ma, vasárnap reggel fél kilenckor óriási tömegben vonuljon ki Arad egész polgársága az aradi vasút állomáshoz, mert Aradváros lakossága nevében tiltakozó feliratot fogunk átadni a miniszternek.

nek és bizton reméljük: tiltakozásunknak meg lesz az a kívánt eredménye, hogy vasutigazgatóságunkat nem szakítják el tőlünk.

Arad, 1924. január 6.

Dr. Robu János

Aradváros főpolgármestere,

Az Aradi Kereskedelmi és Ipar-kamara,

A Szatmár-Nagyszőlősi (Kereskedők Tanácsa),

Aradi Kereskedők Köre,

Az Aradi Ipartestület.

Előfizetés —

takarékosság.

— A „Közlöny” t. olvasóihoz! —

Az aradi és a temesvári nagy napilapok január 1-től kezdve a hétköznapi számaikat 3 lejért, vasárnapi lapszámaikat 4 lejért árusítják. A papiros-árak és a munkabérek óriási drágulása kényszerítette a lapokat, hogy a nagymérvű drágulás egy csekély részét áthárítsák a közönségre.

A Közlöny olvasói azonban könnyen kitérhetnek ez áremelés elől.

Ime: aki példányonként vásárolja az újságot, az huszonegy köznapi és négy vasárnapi lapot számítva 79 lejt költ az újságjára havonta. Ellenben aki előfizet a Közlönyre, az havi huszonkilenc lejjel olcsóbban, vagyis 50 lejért rendelheti meg azt lapunk kiadóhivatalában.

Aki példányonként vásárolja a lapot, annak el kell küldenie az újságárushoz, míg aki előfizet, annak házhoz hordják a kora reggeli órákban.

Sok fölösleges munkát és az évi előfizetésnek több, mint a felét, vagyis 348 lejt takarít meg, aki a példányonkénti vásárlás helyett előfizet a Közlönyre.

Venizelosz megérkezett Athénbe.

(Megalakult az új görög kormány. — Venizelosz is republikánus.)

Athénből táviratozzák: Venizelosz Plasztirasz tábornok kíséretében tegnap megérkezett a görög fővárosba. Plasztirasz a nyílt tengeren várta, hogy az ünnepélyes fogadtatást Venizelosz kivánságának megfelelően elkerüljék. A két államférfiu között hosszabb tanácskozás folyt le a jelenlegi belpolitikai helyzettel kapcsolatban. Plasztirasz részletesen informálta Venizeloszt a megoldandó politikai problémák felől.

Athénből táviratozzák: Venizelosz volt görög miniszterelnök, aki eddig Párisban tartózkodott, ma megérkezett Athénbe. A Tipos című lap szerint Venizelosz úgy nyilatkozott, hogy ő a dinasztia kérdését már elintéztnek tekinti és programja republikánus. Az

új kormány már ma meg is alakult, amelyben a külügyi tárcát maga Venizelosz, a belügyit Mendes és a pénzügyit Achilla vette át. Kormányrendelet közli, hogy Plasztiraszt saját kérésére nyugdíjba helyezték.

Az Orjunát gyanúsítják a maribori merénnyel.

— Szigorú vizsgálatot rendelt el a jugoszláv belügyminiszter. —

Laibachból jelentik: Elénk feltevést keltett a Közlöny mai hirdetése arról, hogy Mariborban (Marburgban) ismeretlen fiatal emberek bombával dobta az egyik bátkerembe, amelyben a német lakosság színe-java megjelent. — A rendőrség rögtön széleskörű nyomozást indított ebben az ügyben, de miután a merénylők a bomba robbanása után nyomban eltűntek, a tetteseket még nem sikerült kézre keríteni. Az eddigi vizsgálat során az az alapos gyanú merült fel, hogy a bombamerényletet a maribori (marburgi) Orjuna tagjai követték el és ezt a gyanút csak erősíti az a körülmény, hogy Mariborban más nacionalista egyesület egyáltalában nem működik.

Vujicsics jugoszláv belügyminiszter a múlt év elején betiltotta

Athénből táviratozzák: Venizelosz ma meglátogatta a régensherceget és délután megbeszéléseket folytatott a pártvezérekkel és kormánytagokkal. A Venizelosz háza előtt összecsendült tömeg lelkesen ünnepelte a politikust.

ugyan a maribori Orjuna működését, amelynek a tagjai a városban annakidején haffatlan terrort vittek végbe. Habár az egyesület hivatalosan nem létezett, tagjai tovább is úgy tették, mintha az Orjunának a kormány szabad kezét adott volna és igen sokszor szomorú esetek fordultak elő Mariborban, amelynek az előidézői az Orjuna tagjai voltak. Mint ismeretes, az Orjuna kongresszusán minden terror ellen foglaltak állást és az újonnan megválasztott elnök megígérte, hogy rögtön le fog mondani, ha az első incidens, amelyet az Orjuna provokál, előfordul.

A jugoszláv kormány szigorú vizsgálatot rendelt el a maribori bombamerénylet ügyében és követelt a bűnösök legszigorúbb megbüntetését.

Bismarck és Kossuth jövődölései

(Beteljesedtek a lángeszű politikusok jóslatai.)

A német külügyi hivatal most nyilvánosságra került adataiból ki derült, hogy a vaskancellár nem látta túlságosan biztosnak a német császár jövőjét. I. Vilmos császár-hoz intézett megjegyzéseiben többek között azt mondja, hogy egy esetleges új háború a forradalmi erőket szabadítaná fel.

— A politikában — mondja — éppen úgy számolnunk kell a pártokkal, mint a nemzetekkel, mert a harc ma már nem oroszok, németek, olaszok és franciák között folyik, hanem a forradalom és a monarchia között. A forradalom Franciaországot meghódította, Angliát megérintette, Olaszországban és Spanyolországban igen erős és csak a három császárság tud még ellenállást véde szemben kifejteni. A köztársasági Franciaország elsősorban Németországot fenyegeti. Ha ez győztes maradna, győzelme a németországi demokratikus és republikánus pártokat erősítené. A háború kirobbanásánál csak a forradalom ügyét segítendő elő, akár győz valamelyik hadviselő fél, akár nem.

— Ausztria leveretése — mondja tovább Bismarck — a birodalom megsemmisítését jelentené és a köztársaságok éráját nyitná a német és a balkán népeknél. És mit nyernének Oroszország és a német császár? Semmit, csak veszthetnének.

Bismarck, hogy az orosz cári bérencsükkéje meglesse való éntar

lásra buzdítsa, előtár neki minden veszedelmét, ami egy esetleges háború nyomán bekövetkezhetnék. A mai korban a monarchiának az a legfőbb érdekük, hogy a háborút kerüljék, mert a népek igen hajlamosak arra, hogy kormányukat a vereségért felelősségre vonják. — A franciák 1870-iki veresége III. Napoleon bukását idézte elő, Ausztria pedig 1866 után kénytelen volt a parlamentáris kormányformát bevezetni a régi uralkodói abszolútizmus helyett. Az olasz és spanyol monarchiák nem élnek túl egy vesztes háborút, Németország pedig, ha megverik, megbukik a monarchia és a demokraták és szocialisták veszik át az irányítást.

Bismarck, amint e megjegyzéseiből látható, csodálatos élesen látott a jövőbe és jóslatai csaknem mind beteljesedtek. A császárság intézménye Németországban nem nyugodott szilárd alapokon és a monarchia szelleme nem hatotta át a lelkeket, ezért a császárságnak az lett volna a hivatása, hogy minden erejével fenntartsa a békét.

A német császárságnak nem jó soha nagy jövőt, Kossuth Lajos sem. Iratai. IV. kötetének egyik fontos fejezetében többek között azt mondja, hogy a „Hohenzollern-ház császársága még nem bukott meg, majd megbukik. Nem Németország egyesültsége bukik meg, hanem a császárság”. Kossuth a Hohenzollerni császársá-

gát időszertei intézménynek tartotta, amely olyan nagyműveltségű kultúrmezőhöz, mint amilyen a németiség, szerinte, nem méltó.

Ugy látta, hogy a császárság bukása után a német birodalom az Egyesült-Államokhoz hasonló szövetséges köztársasággá vált.

Ajánlat az aradi színház átvételére.

(Színészegyesület és koncesszió. — Adósságok, melyek nem szorítják Rónát.)

(Saját tudósítónktól.) Ma olyan hírek terjedtek el Aradon, amelyek szerint ha Róna Dezső aradi színházigazgató az erdélyi magyar színészegyesülettel nem tud megegyezésre jutni, akkor elveszti koncesszióját. Ezel kapcsolatosan a hírek arról is megemlékeztek, hogy Róna Dezső már hónapok óta nem lesz eleget igazgatói kötelezettségeinek és a színészegyesülettel a múltban fennállott érintkezést is teljesen megszüntette. Így nem fizette ki tagjainak már hosszabb idő óta illetményeit, nem fizette be az egyesület pénztárába a tagok tagdíjait és nyugdíjárulékait. A Közlöny munkatársa előtt a színházigazgató a következőkben nyilatkozott ezekre a hírekre:

— Mindenek előtt ki kell jelentenem, hogy anyagi kötelezettségeimnek teljesen eleget tettem. Tagjaim közül úgy az elsőrendűeknek, mint a karszemélyzetnek minden illetményét január elsejéig kifizettem. Néhány elsőrendű tagnak ugyan még tartozom a novemberi illetményével, de ezek maguk ajánlották fel, hogy mindaddig hajlandók várni, amíg jobb helyzetbe jut a színház. A színészegyesületet sem tekintettem nem létezőnek, a mit bizonyít az a körülmény, hogy szeptemberben arról a hónapról a tagdíjakat is, a nyugdíjárulékokat is beküldöttem az egyesületnek. Még a magamét is, de ezt az egyesület indokolás nélkül visszakiűlte. Az októberi és novemberi díjak pedig itt vannak a színháznál letétben és azoknak a befizetése is megtörténik, ha közöttem és az egyesület között a helyzet tisztázódni fog. A tagok anyagi igényei annál is inkább rendezettek, mert minden bejövő jövedelmet elsősorban a tagok kifizetésére használok fel.

— Nem hiszem, hogy a miniszter attól lenne függővé egy színházigazgató koncesszióját, hogy tagja-e az egyesületnek vagy sem? Ezt akkor sem tette függővé ettől, amikor a koncessziók kiadásáról volt szó. Ha a miniszter azonban ezt követelni fogja, akkor meg fogja találni az utat és módot arra, hogy köztem és az egyesület között a helyzet tisztázódjék. Nekem semmi kifogásom nincs a színészegyesület életrekeltése ellen, annál kevésbé, mert semmi részem nem volt annak idején sem működésének betöltésében. Nagyon szívesen működnek együtt az egyesülettel, ha ez lehetséges. Arról a bizonyos január kilencediki üléstől, amelyről a hírek szólnak semmit sem tudtam eddig és most, hogy

értesültem róla, elhatároztam, hogy átiratban fogom kérni az egyesületet értesítsenek melyek azok az ügyek, amelyeket személyemmel kapcsolatban tárgyalni fognak.

— A koncesszióm elvesztéséről és anyagi kötelezettségeim nem teljesítéséről szövegeket azok terjesztik, akik szeretnék, ha a színházigazgatói székből kintlátnának. Néhány nappal ezelőtt tettem ajánlatot, hogy ha hajlandó vagyok a színházigazgatói széket másnak átadni, akkor kifizeték összes adósságaimat és 160.000 lej készpénzt adnak. En természetesen az ajánlatot visszautasítottam. Nagyon is ócsón jutnának ezek az urak az aradi színház felszereléséhez és vezetéséhez. Adósságaim kétharmadrésze olyan természetű, hogy azokat akár sohasem kell visszafizetnem. Szimpáriók bocsájtották rendelkezésemre ezeket az összegeket, akik nem kívánják, hogy ezeket meg is fizessem. Így adósságaim nem is olyan súlyosak, mint amilyeneknek egyesek feltüntetni szeretnék. A ráadások és híresztelések pedig erre vezethetők vissza, hogy az ajánlatot nem fogadtam el.

Irodalom, művészet

* Az aradi színház heti műsora. Vasárnap délután 3 órakor: Mánás Miska, operette. Fordított szereposztással. 5 és fél órakor: Bátor Salamon, vígjáték. Bérlétszünetben. Hétfőn délután 3 és fél órakor: Leányvásár, operette. Este: Szibill, operette. A bérlét. Kedden délután 3 és fél órakor: Tatárjárás, operette. Este: Drótostót, operette. B. bérlét. Szerdán: Gül Baba, operette-repriz C. bérlét. Csütörtök: Gül Baba, operette A. bérlét. Pénteken: Gül Baba. B. bérlét. Szombat: Vanja bácsi, vígjáték-bemutató. C. bérlét. Vasárnap este: Gül Baba, operette. Bérlétszünet.

* A temesvári színház heti műsora. Vasárnap délután 3 órakor: Offenbach, 6 órakor: Hattyulovag. Hétfőn délután 3 órakor: Tangókirálynő, 6 órakor: Királytigris, (detektívdramá.) 9 órakor: Hattyulovag. Kedden d. u. 3 órakor: Cigánygrófnő, 6 órakor: Hattyulovag, 9 órakor: Hattyulovag.

* Leányvásár. (Halász Ica bemutatkozása.) Jacobi gyönyörű operettjének Lucy szerepét választotta bemutatkozásul Halász Ica. Meg kell állapítani, hogy a fiatal primadonna első fellépése jó impressziókat váltott ki. Kellemes színpadi jelenség; játéka decens, finom szopránja iskolázottságra vall és kvalitásait emeli még szép exteriőre. Szép és őszinte sikert aratott. Amennyiben szerződésétől célból lépett fel, úgy szerződ-

telése előnyös lenne. A többi szereplők a szokott jók voltak és örömmel láttuk ismét a színpadon Szeghő Lilyt; akinek Bessyje a művésznek egyik legjobb alakítása. A közönség tapsait és ismétléssel honorálta kedvencét. Huszár Károly Tom Miglese a kitűnő művész egyik legjobb alakítása. Az előadás a jobbak közé tartozott. (k. s.)

* Belezay István eredményes képiállítása. Az aradi Kulturpalotában tartja képiállítást Belezay István festőművész. A nagy érdeklődésre való tekintettel a képiállítást, mint megirtuk, január 10-ig hosszabbították meg. Mint értesülünk, már sok kiállított kép kelt el és többek között Arad városa is három grafikai művet vásárolt az aradi Kulturpalota részére.

* Kotányi Növérk három zongorás hangversenye január 10-én. Jegyek kaphatók Scherhag kézimunka-üzletében Aradon.

* Wildbauer Kerpely quartett január hó 24-én. Jegyek kaphatók Scherhag kézimunka-üzletében Aradon.

Furcsa szokások

(Érdekeségek Kinából.)

(Berlín szerkesztőségünkől.)

A kínai nép különös szokásairól már nagyon sokat hallottunk Európában, de van néhány érdekes szokásuk, amely még eddig ismeretlen volt. Egy Kinából most visszatért német utazó Norbert Jacques néhány érdekes apróságot jegyzett fel az exotikus nép szokásairól:

— Sanghában voltam és a városból a kikötőbe akartam menni. Azonban nagyon esett az eső és mivel Kinában nem ismerik a biztos fogalmát az ucca nagyon sáros volt. Felfogadtam négy kullit és hordszékkel vitettem magam. Az uton az egyik kullim elbukott és csúnyán megütötte magát. Megálltam néhány percet és felszegítetük a megsérült kinnait. Amikor lábra állítottuk, legnagyobb csodálkozásomra futásnak eredt és elűnt a tömegben. Kénytelen voltam új kullit fogadni, de furdalt a kíváncsiság és a legelső alkalommal megkérdeztem egy németül beszélő kinnait, hogy miért szaladt oly hirtelen el a kullim. Ekkor tudtam meg egy nagyon különös szokást. A kínai törvény szerint mindenki köteles magára vigyázni és ha baja történik valakinek, nemcsak hogy a következőkben meg kell találnia a tulajdonosát, hanem vigyázatlanságért büntetést fizet.

Nagyon furcsa szokás az, ha valaki egy kinnait halálosan megsért, azt úgy bosszúlja meg, hogy elmegy hozzá és az ajtója előtt akasztja fel magát, hogy az istenek haragját ellenségeire fordítsa. Szerencsejátékoknál annak kell inni, aki veszít. Az ajtók alakja nem négyzetű, hanem kerek. A fővárosi vezetésnél a bírónak nagyon könnyű feladata van. Nem neki kell bizonyítani a vádlott bűnös-

ségét, hanem annak kell világosan bebizonyítani ártatlanságát. Ha a kínai gondolkozás, nem a fejét fogja, hanem a lábujját. Az étkészítést csemegével kezdik és levessel végzik, csemegéik azonban nem a mi gyomrunknak való. A legtehezebb dolog, amit utazóink nem tudnak elviselni, a kínai városok piszkozása folytán a különböző, csöpögő sem kellemesnek mondható ilatok. Némely kényesebb utazó ilatszereket íveket kénytelen állandóan használatba venni. Egyébként az állítólagos idegengyűlöletről nem is hallottam, ellenben a hátról, azt kizsárolják tőlük.

Hogy áll a lej?

1923. január 5-én 100 lejért adták nálunk:

2.88 svájci frankot,
10 francia frankot,
9.500 külföldi magyar koronát,
16300 tényleges magyar koronát,
16.800 belföldi magyar koronát,
36.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.90 frankot
Párisban 10.20 frankot
Budapesten 11.400—12.700 E-I

Aradi mozi hírek.

* Sámson fia címen kedden, szerdán és csütörtökön az életből merített szomorúságos témájú filmet vetít az Uránia mozgószínház.

* Három, fölöt és hat órakor kezdődnek ma, vasárnap az Uránia előadásai és Vörös árnyék címen nagyszerű kalanddrámát mutat be. Az Esplanad ragyogó éttermében ül két csodálatosan szép hölgy, kiket egy indiai herceg elakar raboltatni. A vállalkozás részben sikerül, izgalmas jelenetek következnek, a herceg két vakmerő embere elrabolja a hajóra hurcolja a két leányt, de az egyik szépség szerelme másik hajóval üldözőbe veszi a kalandorokat s elfogja őket.

* Csodálatos érdeklődés előzi meg az Apolló-színház nagyszabású film-újítását a Söhajok hidját. A kép négy részből áll s az első rész nyolcadikától tizenegyedikéig kerül bemutatásra.

* Vasárnap délután három előadást tart az Apolló-színház s Akik eladják magukat címen szenzációs, megrázó filmdrámát mutat be, amelynek főszerepét Konrad Veidt, a világhírű moziszínész, a Hindu sir emléké főszereplője játssza. A vasárnapi előadások három, fölöt és hat órakor kezdődnek. A film központjában egy csodálatosan szép asszony áll, aki pazar estélyeket rendez s egy nemlétező ezüsthányára hatalmas összegeket vesz fel. Az érdekes film hétfőn kerül utoljára színre.

— Véres szocialista népgyűlés Országban. Rómából táviratozzák: Ma a szocialista tengerészek egy népgyűlésén Genuában véres összeütközések voltak a szocialisták és a D'Annunzio pártjához tartozó tengerészek között. Rövid tüzharc fejlődött ki, amelynek során tizenketten súlyosan megsebesültek. A véres események miatt a kormány a szocialista matrózok egyesületének élére kormánybiztost állított és pártkaszák szétválasztására szólította fel.

HIREK.

Nem volt utas

az elsüllyedt kivándorló hajóban
(Állítólag csak személyzet volt a hajón. — A nagy vihar szétverte a parti sziklákon.)

Bucurestől jelentik: A Conejos-katasztrófájáról újabb hírek érkeztek. A nagy amerikai óceánjáró a constantzai kikötőből utasok nélkül futott ki. Csak a személyzet volt a hajón, miután Konstantinápolyban kellett volna felvenni a hajó első utasait. Vasárnap éjjel hatalmas vihar kerítette a hajót hatalmába. Oly hatalmas orkán uralkodott, hogy a hajó menekülésre gondolt, miután olyan messze volt már a román partoktól, hogy oda nem térhetett többé vissza, a trapezumi kikötőt akarta elérni. A hatalmas viharban a hajó nem tudta a kikötő bejáratát megtalálni. A kikötő közelében egy világítótorony adja meg rendes körülmények között az irányt. A legnagyobb szerencsétlenségre, ennek a toronynak villanyvilágítási szerkezete defektust kapott, úgy hogy nem küldötte a kikötő elé az utmutató fénysugarakat. A hajó, amely a nyílt tengeren nem maradhatott a kikötő bejáratát kereste, de oly szerencsétlenül haladt előre, hogy a hatalmas hajó nekiment a kikötő előtti szikláknak. A hullámok oly hatalmas erővel csapták oda a hajót, hogy a menekülésre nem lehetett gondolni sem.

A hatalmas viharban a hajó hiába adott le jelzéseket a kikötőből, senkisémet hallotta a vészjelző szirénát. Két óra alatt a hajó elsüllyedt és a hajó személyzete vízbe hullt. Senki sem menekült meg.

A Conejos 5620 tonnás óceánjáró volt, amely 390 méter hosszú, Newyork—Konstantinápoly—Odessa—Trapezunt között közlekedett. A hajó amerikai társaság tulajdona, amely kellelőleg biztosította a hajót.

Lapunk legközelebbi száma a közbeeső gör. kel. karácsonyi hivatalos munkaszünet miatt csütörtökön jelenik meg.

A közlekedésügyi miniszter Aradon. Az aradmegyei prefektúra ma távirati értesítést kapott Bucurestiből, hogy Vaitoianu Arthur közlekedésügyi miniszter holnap, vasárnap reggel a nemzetközi gyorsvonattal érkezik meg Aradra Bucurestiből. A miniszter hivatalos ügyeket is intéz Aradon és vadászaton is részt vesz a megyében.

Azul Janán miniszterelnök Tokióból jelentik, hogy az új japán kormány megalakítására Hiurótt, a titkos tanács elnöke kapott megbízást.

Londonból táviratozzák: Tokiói jelentés szerint Japánban az új Kiura-kormány megalakult. Külügyminiszternek Yabii gróftól neveztek ki.

— Béreljen Kerpel könyvtárában.
— Házasságok. Roger Rózsika és gróf Königsberg Lajos Budapesten házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Ungár Ilonka Ineu (Borosjenő) és ifj. Roth Márton lakkereskedő Pecica (Opécska) ma tartják esküvőjüket az ineu (borosjenői) izr. templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

— Vásznaikat Strasser divatruházában vásárolhat a legolcsóbban Aradon.

A házasság problémája.

(Nősülés 1924-ben. — Lakás, kelengye vagyonokba kerül. — Hogy nősüljön a férfi? Hogy menjen férjhez a lány? — Hozzászólások.)

Hatalmas feltűnést keltett széles körökben a *Közöny* karácsonyi számának „Házasság 1923-ban” című cikke. Az érdekes cikk a legégetőbb problémával, a házassággal foglalkozott, kimutatva, hogy ma a

házasság kimondottan rideg gazdasági kérdés. A *Közöny* cikkének visszhangja támadt és a posta több érdekes levelet hozott, amelyeknek szomorú igazságai szinte kikívánkoznak a nyilvánosság elé. A sok érdekes levélből kiválasztottuk a legérdekesebbet és azt szó nélkül leközzöljük. Akit érdekel ennek a furesza kornak torz tükré, megláthatja magát benne.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur, olvastam cikküket a „Házasság 1923-ban”-t. Ugy érzem, mintha a panaszkodó völegény szájából sok ezer völegény és völegényjelölt beszélne. Én csak a magam esetét írom meg. Harmine éves multam, mögöttem egy ányomorogó, átküzdött és átmulatott mult és most vágyom a nyugalom után. Nem tartom frázisnak a családi élet melegét, mert ha az ember túlhaladta a harmincat, egyetlen vágya megpihenni; a zajos legegényélet untatja és fárasztja már. Fixfizetéses tisztviselő vagyok, havi jövedelmem ötezer lej, az ugynevezett kulturemberek közé tartozom és azt hiszem, minden kellek meg van bennem, hogy jó férj és esetleg jó családapa váljak belőlem. Föltett komoly szándékom megnősülni és családot alapítani, de ha eszembe jut az a rettenetes kálvária, amin egy nősülni akarónak keresztül kell menni, önkéntelenül is visszaborzadok. Ahhoz, hogy egy polgári izléssel berendezett háromszobás lakáshoz jus-

sak, minimális számítás szerint négyszázezer lejre lenne szükségem. Én ilyen nagy összeőről csak álmodni szoktam és ennyi pénzt egy tömegben csak a bankok trezorjaiban látiam. Ha akadna is leány, aki

megtetszene, a mai viszonyok között képtelen lenne ilyen nagyösszegű hozománnyal segíteni a kezdet nehézségeim.

— Amely leány papájának pedig van 400 ezer leje, az nagyigényű és nem adja leányát egy magamfajta hivatalnokhoz. Megnősülni és butorozott szobában lakni, magam helyett másodmagammal nélkülözni, ehhez semmi kedvem. Én polgári kényelem és melegség után vágyakozom és velem együtt még sok ezer fiatalember. Mivel ezt elérni a mai viszonyok között lehetetlenség, inkább megmaradunk a kényszerű legényélet mellett. Méltóztassék elhinni, hogy a mai fiatalemberek nagy tömege szívesen hajtáná fejét a finom iga alá, de ez a rettenetes helyzet a maga ridegségével nem engedheti meg a legnagyobb luxust: a házasságot. Kérem elnézését, amiért soraimmal zavartam, de úgy érzem, hogy az itt elmondottak nagyon is közérdekű dolgok. Maradtam híve:

Egy nősülni vágyó hivatalnok.

Ennek az égetően aktuális társadalmi kérdésnek minden oldalról való megbeszélése valóságosan közérdek. Hozzászólásokat tehát férfi és női kezéből egyaránt, készséggel közlünk.

— Rehabilitált fősolgabíró. A *Közöny* mai számában jelentette, hogy Pop-Zászló Simon fősolgabíróat Ternovára Sírira (Világosra) helyezték át. Mint értesülünk, a siriai fősolgabíróat, Anghelina Józsefet pedig Ternovára helyezték át. Megírtuk, hogy Anghelinát felüggesztették annak idején állásától, az ellene megindult vizsgálat azonban teljesen tisztázta a főbíró és a helyettes miniszter a legteljesebb elégtelent szolgáltatva neki, a felüggesztésére vonatkozó határozatot pedig visszavonta.

— Képviselő lovagias ügye. Budapestről táviratozzák: Rassay Károly és Hegedüs György között a nemzetgyűlés tegnapi ülésén sértőhangu szóváltás keletkezett. Ebből kifolyólag Rassay ma Létay Ernő és Dénes István képviselők útján, provokáltatta Hegedüst, aki Reischl Richárdot és Bogya Jánost nevezte meg sérelmeinek

— Kinevezések. Dr. Mager Romulus aradi vármegyei jegyzőt a VIII. fizetési osztály 2. fokozatába, dr. Moise György halmagi (nagy-halmagi) tb. fősolgabíróat a IX. fizetési osztály 1. fokozatába megyei jegyzőnek, Stanca Erwin megyei főkönyvelőt a VIII. fizetési osztály 1. fokozatába, Fodor Miklós aradi solgabíróat a VIII. osztály 1. fokozatába, Ivan Péter siriai (világosi) solgabíróat a IX. osztály 2. fokozatába és Rác Sándor megyei könyvezetőt a IX. osztály 2. fokozatába léptették elő.

— Tündérszép lesz a Brázy Najád. crém-től. Mindenütt kapható! Nagyban Hehs és Klein cégnél Arad.

— Texasi csadélet. Newyorkból táviratozzák: Texasban a Frietress című lap szerkesztőségét tegnap fegyveres banda támadta meg. A szerkesztőség tagjait megvertek és kettőt közülök ismeretlen helyre hurcolták el. A szerkesztőségét és a nyomdát pedig felégették.

— Bulgária nem tárgyal Szovjetországgal. Szófiából jelentik: A Bolgár Távirati Irodát illetékes helyen felhatalmazták annak a közlésére, hogy azok a külföldön elterjedt hírek, melyek szerint az orosz szovjet kormány azt ajánlotta volna a bolgár kormálynak, hogy kezdjenek tárgyalásokat a diplomáciai viszony felvételére, teljesen alaptalanok. Ellenkezőleg, bolgár hivatalos körökben azt hangsúlyozták, hogy az orosz szovjet-kormány mindig negatív válaszokat adott a szófiati kormálynak arra az ajánlatára, hogy az orosz menekülteknek Oroszországba való visszatérésének kérdését rendezzék.

— Nagy hóvihár Ausztriában, Svájcban, Franciaországban és Szerbiában. A legutóbbi napokban nagy havazás volt Európának több pontján. Ausztriában főként a tiroli hegyekben volt nagy hóvihár, amelynek több bécsi turista áldozatul esett. Svájcban nagy lavinaomlás volt Airolo közelében. A lavina tizenöt házat eltemetett, több ember is elpusztult. Páris közelében áradást okozott a nagy hőtömeg, amely gyorsan elolvadt. A Szajna vízállása nyugtalanítóan emelkedik és attól tartanak, hogy az 1910-ik évi árvíz megismétlődik. Szerbiában és a Magyarországtól elszakított területen a hóviharak miatt csaknem teljesen szünetel a vasúti közlekedés.

— Terletés. May Jure temesvári nagykereskedő hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap nagy részvét mellett folyt le. A gyászszertartáson az elhunyt hozzátartozóin kívül résztvettek a temesvári közgazdasági és kereskedelmi élet előkelőségei. A gyászbeszédet dr. Singer Jakab gyárvárosi főbíró mondta. Az elhunyt neje, született Blau Böske révén közeli rokonságban áll az aradi Ransburg, Tisch és Polónyi családokkal.

— Franciaország még nem dönt a német válaszigyzékről. Párisból jelentik: A külföldi sajtó azon hírei, amelyek szerint Franciaország elutasította a német jegyzéket, teljesen alaptalanok, mert Páris és Brüsszel között most folynak a tárgyalások a válasza vonatkozásban és még néhány napig eltarthatnak.

— Nagy tűz Barádban. Barádból jelentik, hogy az ottani villanytelep az éjszaka folyamán kigyulladt és porrá égett. A villanytelephez tartozó benzinkutár is tüzet fogott és felrobbant. A robbanás az egész városban óriási izgalmat okozott. A kár meghaladja a tizenötmillió lejt. A távirat feladásakor a tüzet még nem sikerült lokalizálni. A tüzoltók egvelőre arra törekednek, hogy a villanytelep szomszédságában levő benzín- és olajraktárakat kiirtsék, mert ha ezek is tüzet fognak, az egész város veszedelmbe kerül.

— Nagy havazás Olaszországban. Milanóból táviratozzák: Ma húszöt négy óras havazás után a hómagasság elérte a negyven centimétert, ami hosszú évek óta nem fordult elő.

— Elhunyt zongoraművész. Bécsből táviratozzák: Grünfeld Alfréd, a világhírű osztrák zongoraművész ma délután meghalt.

— Révay Lexikon XVI. előjegyzésű könyvek, dossziék. Kerpelnél.

— A hölgyek csakis Rozsnyay-féle Serail-crém-et használhatnak.

Másfélmilliárdos sikkasztás egy budapesti intézetnél.

(A hűtlen cégvezető manipulációi. — Aradi ismeri pénzember bankját károsította meg.)

(Saját tudósítónktól.) Hatalmas sikkasztásról beszélnek most a magyar főváros pénzügyi köreiből. Egy nagy kereskedelmi részvénytársaságot mintegy másfélmilliárd magyar koronával károsított meg cégvezetője és ezt a körülbelül tíz millió lejnek megfelelő összeget aránylag igen rövid idő alatt sikkasztotta az intézet pénztárából. A vizsgálat kiderítette, hogy a cég vezető a felek letétéhez nyúlt és a hűtlen uton szerzett pénzzel a tőzsdén játszott. Az intézet felje-

lentést tett hűtlen hivatalnokai ellen, a sikkasztás következtében azonban károsodás nem éri az ügyfeleket, mert az intézet minden kárt megtérít. A budapesti intézet főrekszervezője egy közismert aradi származású pénzember, akinek nagyarányú bécsi, budapesti, szegedi és romániai üzleteiről és pénzügyi tranzakcióiról csak nemrég emlékezett meg a *Közöny*. A másfélmilliárdos sikkasztás Budapest pénzügyi világában nagy szenzációt kelt.

Az elpusztult léghajóórlás sorsa.

(Valószínűleg villámcsapás érte a francia léghajót.)

Párisból táviratozzák: A tengerészeti miniszteriumba semmi újabb hír nem érkezett a Dixmuide sorsáról. Azt hiszik, hogy Dixmuide december 21-én a Gaves-öbölben heves viharba került, a mely elpusztította. Valószínű hogy a német Zeppelin flotta volt bűszkeségét villámcsapás érte és lezénységével együtt a tengerbe zuhant. Az algéri meteorológiai intézet jelentése szerint a légi cirkálóval nyolc nap óta nem lehetett rádó-összeköttetésbe jutni.

Hivatalos adatok szerint a Dixmuide tizennégy napra volt élelmiszerekkel ellátva, de henzin készlete legföljebb december 23-ig tarthatott. A katasztrófaának kétségtelen jele az, hogy a léghajó rádióállomása 21-ike óta nem adott semmi jelet. A Dixmuide legénysége harminchat ember és tizenkét tiszt volt. Amidőn a légi cirkáló veszedelméről beérkeztek a hadügyi miniszteriumba a jelentések minden elképzelhető intézkedést megtettek az órlási léghajó megmentésére. Cirkálók és torpedónaszádok cirkáltak a Földközi tenger déli partjain, a partvidé-

ket repülőgépek kintatták föl s az algiri, tripolisi és tuniszi helyőrségek állandó készenlétben voltak. A Dixmuide utóljára múlt hét péntekjén látták Algir fölött, a mint a borzalmas szélviharral küzdve, nyugati irányba sodródott.

A Dixmuide légi cirkáló pusztulásáról Párisba még eddig nem érkezett biztos hír. Az olasz hatóságok jelentése szerint azonban a szicíliai Girgenti mellett halászkok megtalálták a Dixmuide kapitányának, Piessis de Grenada hulláját. A hulla személyazonosságát megállapították, azonban közelében más hullának, vagy a léghajó roncsainak nyomát nem találták.

A Dixmuide a Zeppelin-társaság építette és a német kormány a versaillesi békeszerződés értelmében köteles volt a franciáknak kiszolgáltatni. A léghajó gáztartálya 30.000 köbméter, hossza 120 méter volt. A légiórlásnak két oldal- és egy hátsó gondolája volt. Összesen négy Maybach-motorral felszerelve. A hajó orrát a farával egy lépcső kötötte össze. A Dixmuide december 18-án indult északafrikai földerítő útjára.

— A papagály. A magyar nemzetgyűlés egyik legelőkelőbb kispapja-társja néhány nappal ezelőtt — karácsonyi alkalomkor — zöld papagályt küldött a feleségének.

A papagály elment. Néhány nappal rá a képviselő ur is hazaruccant egy kicsinyt. Nagyszorú ebéd várta a kegyelmes urat: paprikás csirke.

De a csirke kissé ropogós volt. Vagyis inkább rágós. Evés közben a képviselő ur odaszólt az asszonynak:

— Te Zsuzsi, megkaptad azt a zöld madarat?

— Meg ám, — felelte az asszony. — El is készítettem mára. Most eszi kend...

A kegyelmes ur lecsapta a csirke... illetve a papagálycombot (mert azzal kintódott éppen. Igen rágós volt!) s felkapta a szemöldökét:

— Te, Zsuzsi! De hiszen az papagály volt! Még beszélni is tudott!

A feleség nyugodt maradt:

— Ha tudott, miért nem szólt?

Löbl János versenyistállója.

Egy aradi sportember sikerei. — Az idén Bucurestiben is futtat. — Aki sohasem fogad.

(Saját tudósítónktól.) Az európai nivón álló magyar lósport életében az utóbbi időben mindtöbbet kezdenek beszélni a Löbl-istállóról. Nem zajlik le valamilyen nevezetesebb magyarországi vagy ausztriai verseny, amelyen az általánosan ismert Löbl-istálló népszerű hordókávébarna színei ne futnának be elsőnek. Az elmúlt őszi szezonban több nagy verseny megnyerése által terelte magára a figyelmet és ma már a Löbl-istálló valóságos fogalomává vált a lóversenysporttal foglalkozók között. Löbl János, a neves istállótulajdonos aradi származású, akinek a csanádmezei Magyarbánságon fekszik a birtoka. A versenyistállótulajdonost Aradon széles körökben ismerik és előkelő rokonai is vannak itt. A Löbl-istálló sikereiről és gyors fejlődéséről most egy Budapestre érkezett lósportszakértő a következő érdekes intimításokat mondotta el nekünk.

— A versenyistálló állományának nagyrésze Löbl saját tenyésztéséből kerül ki. Tizenhárom pompás telivér versenylovával rendelkezik, amelyek közül kilenc galoppversenyeken, négy pedig terep távhajtóversenyekben vesz részt. A kitűnő versenylovak az elmúlt szezonban a freudenauai, siófoki, alagi és kaposztásmegyeri versenyeken vettek részt és sok nagy versenyt megnyertek. Az istálló büszkesége a Fácán nevű telivér, amely hat versenyt nyert meg, nem kevésbé elsőrangú állat az Elsőm, amely 3 első díjat nyert, a Spinette nevű ló egy nyert versenyre tekinthet vissza, de az istálló többi lovai is mind helyezve futottak. Többek között a Löbl-istálló lovai nyerték meg a klasszikus versenyek közül a margitszigeti nagy díjat (1600 méteres sikkasztás), a Batthyány handicap-ot 1100 méteres sikkasztás), a 3-évesek kaposztásmegyeri nagy gátversenyét (2400 méter.) Szenzációszámra ment a kaposztásmegyeri kísérleti verseny.

— Érthető az a türelmetlen izgatottság, amellyel Arad zenekedvelői a Kotányi nővérek három zongorás hangversenyét várják. A közönség megnyugtatóra közöljük, hogy értesítést kaptunk, amely szerint Kotányi Nelly k. a. torokgyulladásával elment s január hó 10-én aradi hangversenyüket okvetlen megtartják.

— Olaszországban fölrobbant egy lóporraktár. Rómából jelentik: Palermo mellett szombat délután két órakor a Mondelloi lóporraktár a levegőbe repült. Hír szerint sok halottat szedtek ki a romok alól. Részletes jelentés még nem érkezett.

— Különös haláleset. Bécsből jelentik: Egy külföldi kocsmában egy munkás különös fogadást kötött. Amint már eddig többször sikerült neki, egy pár frankfurti virslit akart megrágtatlanul egészben lenyelni, azonban a szeren-

(3600 méteres sikkasztás), amely a kontinens leghosszabb távú versenye volt. Ezt a versenyt általánosan meglepetésre a Löbl-istálló hordókávébarna színei nyerték meg. Szép eredményeket mutatott fel az istálló a távhajtás terén is. A hékéscsaba tavaszi és őszi 50 kilométeres távhajtó versenyt könnyen nyerte 71 perces kitűnő idő alatt, amikor maga a népszerű istállótulajdonos tartotta kézen lovat gyepőjét. Az istálló két pompás díjuro lova a Motor és Snow-drop állandóan szerepelnek díjurotásoknál úgy Budapesten, mint vidéken és több ízben nyertek díjakat.

— A lóállomány Alagon van az idomár telepen a tenyészállomány pedig Löbl magyarbánságyesi mintatenyésztelepen, ahol az istállótulajdonos maga gondoskodik nemes fajtaú lovak tenyésztéséről. Az istálló nagy reménye a két éves kiváló sárga mén, a Fanatikus, amely eddig is nagy szereti formát mutatott és szakemberek véleménye szerint szenzációja lesz a jövő évi 2 éves klasszikus versenyeknek. A Löbl-istálló az idei szezonban hatalmas programmal indul neki a meetingnek. Tavasszal Alagon, Kaposztás megyerén és Freudenauiban futtat, júniusban Karlsbadban, augusztusban Siófokon, szeptemberben Alagon, októberben pedig Bucurestiben. Itt a Fácán veszi fel a küzdelmet a Grand Prixben a Margliuloman és Costandache-istállókkal nagy esélyek mellett. Az istálló tréner lova Braun-Braun wehr Jenő nyugalmazott ulánus őrnagy, akinek nagy érdemei vannak az istálló sikereiben és elért szép eredményeiben. Különben maga Löbl János istállótulajdonos is sokat foglalkozik a lovak menedzselésével és idomításával és maga is passzionátus lovas. Érdekes, hogy ez a szerencsés istállótulajdonos sohasem játszik és a lósportot csak nemes szenvedélyből kultiválja.

Az istálló romániai premijét nagy érdeklődés előzi meg.

csőtlen ember ez alkalommal póruhárt, a virsli a torkán akadt és gyors orvosi beavatkozás ellenére is — valószínűen szívbénulás következtében — meghalt. Özvegye és három árvája siratja.

Ujra mindenütt kapható

LYSOFORM

a régi békebelli minőségben.

Nagyban elárnsítás:
Intrepindere Romána
Lysiform, 14207
ARAD, Str. Gen. Berthelot No. 1.

Ma vasárnap az előadások 3, fél 5 és 6 órakor kezdődnek az Appollo és Urániában

— Bécsben tárgyal: Radicsal a jugoszláv kormány megbízottja. Bécsből jelentik: Sisics Ferdinand dr. zágrábi egyetemi tanár, ismert politikus tegnap Bécsbe érkezett abból a célból, hogy Radics Istvánt felkeresse és vele politikai tárgyalásokat folytasson. A jugoszláv kormány hivatalosan nem nyilatkozik ezekről a tárgyalásokról, de miután ismeretes, hogy dr. Sisics nem Radics-párti és a radikális kormány a múltban is már több szolgálatot tett, valószínű, hogy külön politikai missziója van. A jugoszláv kormány valószínűleg utasította Sisicset, hogy Radicsal informatív tárgyalásokat folytasson és megtudja, hogy a horvát köztársasági parasztpárt vezére milyen állást foglal el a belpolitika kérdéseiben.

— Szerzetes lett egy német tábornok és egy herceg. Münchenből táviratozzák: A Szent Anna-templomban ma a Ferenc-rend szerzeteseivé avatták fel Löwenstein Wertheim Freudenburg Ferenc herceg, voff ulánus főadnagyt és Reichlin Meldegg tábornokot, Ingolstadt egykori várparancsnokát. A magasrangú személyek érdekes felavatási szertartása a legnagyobb csendben ment végbe.

— Esik a francia frank. Párisból táviratozzák: A francia frank ma ismét rekordmélységű állásra süllyedt, annyira, hogy dollárért 20 frank 53 centimeszt fizettek.

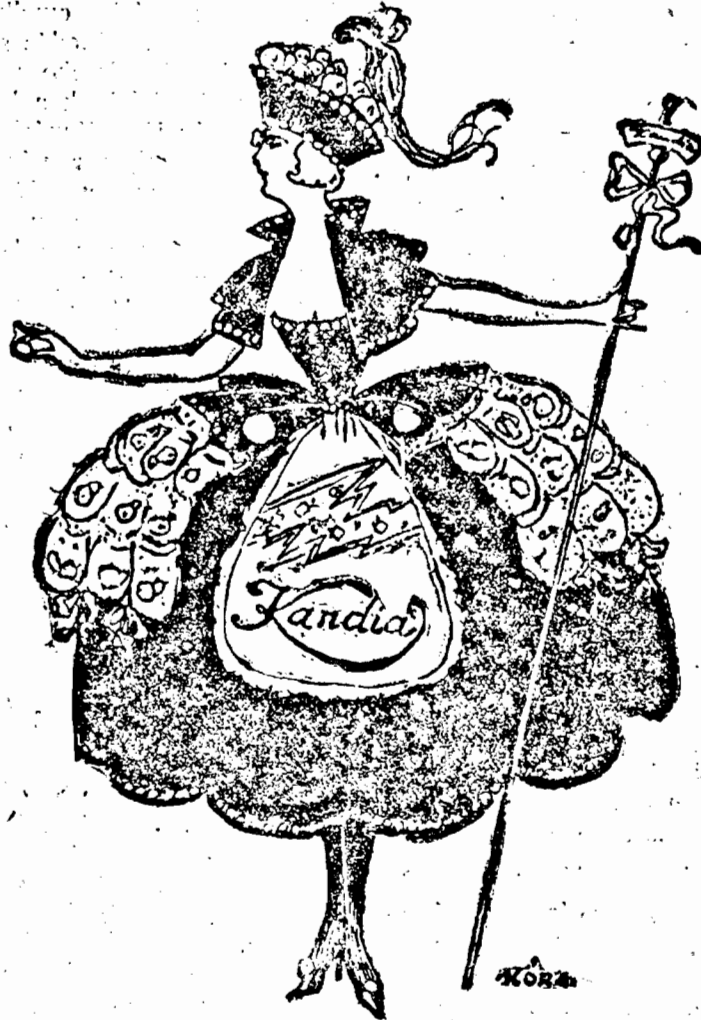
— A jassyi okmányhamisítók. Jassyból táviratozzák: Az itteni törvényszék tegnap foglalkozott a leirtóztatott okmányhamisítók szabaddalra helyezési kérelmével és azt egyhangulag teljesíthetetlennek találta.

— Tizenhat berlini szobrot megrongáltak. Berlinből táviratozzák: Az elmúlt éjszaka folyamán a Siegesalén tizenhat szoborművet eddig ismeretlen tettesek súlyosan megrongáltak. Az emlékműveket megrongálták és a körülöttük körbefutó márványpadra ráfestették: „A nép zsarnoka!” Érdekes, hogy a tettesek egyedül Nagy Frigyes szobrát kímélték meg. A szobroknak a felirástól való megtisztítása nagy munka lesz, mert a merénylők olyan olajfestéket használtak, amely nagyon hamar belemarja magát az anyagba. Azt hiszik, hogy a merényletben a kommunistáknak is részük van.

— Szentpétervári árviz fenyegeti. Berlinből táviratozzák: A Deutsche Allgemeine Zeitung pétérvári értesítése szerint Szentpétervárt a Lagoda-tó felől a Néván át katasztrófális áradás fenyegeti. Az ár ellen alig van védelmi intézkedés.

— Hamis táviratokkal dolgozó temesvári valutaügynök, Arad, az öreg kalandhölgyek Eldorádója, Dema Gusztáv ellen Bucurestiben megszüntették a büntügyi eljárást. Zsidó nem lehet magyar. Világjáró futballisták, Érmihályfalvát megszállták a galíciaiak, Offenziva egy támogató barát ellen, Halálkvadrill bombaszóra, Ahol a napsugár fészkel (Irodalmi pályázat), A törvényszéki terem humora, Műtermek élete, Adjak, mindent adjatok... Árva Tamás fordításai, Apró pesti históriák, Egy hét világpolitika, Máthé Rózsi huszezer leje, Újév és a vízkérészt a régi időben, Beszélgetés a közönséggel, Országos gyermekszépségversenyünk — ezzel a gazdag tartalommal jelent meg az Erdélyi Élet legújabb száma.

Székely-fekete malom. Az aradi izr. jótékony nőegylet műsoros estélya.

(Saját tudósítónkól.) Fényes keretek között tartotta meg szombaton este műsorral egybekötött táncmulatságát. A terem mint előrelátó volt szülőknek bizonyult és lassanként színlő meglelt frakkos férfakkal és estélyi ruhás hölgyekkel. Ami a közönség figyelmét azonnal megragadta, az ötletesen kiállított színpad, amely Lengyel László és Padl Albert fardozásának eredménye volt.

Este tíz óra után, megkezdődött az előadás, amely minden tekintetben meglepetéssel szolgált a megjelenteknek. Szendrey Mihály, a magiszter egy abszolút becsületes férjet vidékre megy keresni, telefonon felhívja Radnát, Apateleket, de jó férjet egyik helyen sem talál. Végül felhívja Soborsint, ott csakugyan talál egyet, ezt magához rendeli (Salmeczy) és teljesen elrontja a barban, a korzón, az utcán és a tánciskolában. A barjelenetet Lengyel Boriska, Deutsch Mancsi (gitárkísérettel aktuális kuplékat énekelt), Deutsch Böske, Guttmann Oszkárné, Schulhoff Bandi és Havas István vitték sikerre. Adler Eszti és Farkas Ernő apacstanca óriási tapsot aratott. A korzójelenetnél Kornis Árpádné ügyesen szavalta el egy ismert aradi költő versét. A korzó, ucca és tánciskolajelenetben Assael Magda, Bodnár Klári, Binenstock Rózsi, Farkas Lily, dr. Falus Lajosné, Grosz Magda, Halpern Juliska, Karácsonyi Juci, Keppich Lily, özv. dr. Mann Adolfné, Stern Elza, Schwarz Rózsi, Stern Ró-

zsi, Szöllösi Magda, Well Magda, dr. Windholz Béláné, Hetm Sándor, Székely János és Ungár Imre mind nagy tetszést arattak. Az előéltap, mint sejtethető, szenzációs volt. Részvevők: Rák: dr. Falus Lajosné. Csirkepaprikás: Hász Rózsi. Saláta: Szöllösi Magda. Sör: Stern Elza. Eldami sajt: Stern Olga. Bor: Schwarz Rózsi. Narancs: Schwarz Klári. Gyümölcs: Karácsonyi Juci. Szaloncukor: Bodnár Klári. Pezsgő: Deutsch Mancsi. Zwack: Assael Magda. Dr. Windholz Béláné a Kandia temesvári gyár reklámját személyesítette. Ruhája kintiben szimbolizálta a Kandia gyártmányokat. A sima fekete rokokó ruhát kalaptól cipőig Kandia bonbonok díszítették. Mikor belépett a színpadra, a csodálkozás moraja vonult át az egész termen, mert az öltözék amelyet Kora Nándor temesvári iparművész tervezett, egyike a legsikerültebb művészi kreációknak. Utána apród jött egy óriási csokoládé hőszarival telve a legkötönyebb bonbonokkal. Ezt a bőségszarut, amely hasonmása annak amivel a gyár a királynak kedveskedett temesvári tartózkodása alkalmából, a vállalat igazgatósága a bál jótékony céljára adományozta. A király annak idején legmagasabb elismerését fejezte ki a bonbonok jó sága felett, amit azzal is dokkmentált, hogy azóta több ízben megröndeléseket tett a gyárnál. A bál közönség eddig azzal mordított kritikát a bonbonokról, hogy a legrosszabb köb alatt szétkapkodta azo-

kat és ezzel jelentékeny összeget juttatott az est céljaira. A Kandia gyár azzal köszönte meg a sikertült reklámot, hogy alkalmazottja után a báljos megszemélyesítőknek, egy ugyanolyan doboz bonbonnal, kedveskedett, mint a minőt annak idején a királynak átnyújtott.

A pazarul kiállított jelmezek és talános csodálatot kellették. Előadás után megkezdődött a tánc, amely lezárta a még javában folyók.

Aranyt máris megállapíthatunk, hogy a mulatság elsőranguan sikerült, amiért a vezetőséget bármely Neuman Alfrédné, özv. Antal Zsigmondné, Milnz Mártonné, dr. Stanber Andorné, Winteritz Jenőné, Kornis Árpádné, Berger Albertné, Halpern Miksáné és Stecki Adolfné a legnagyobb elismerés illeti meg. (m. r.)

LEGUJABB.

A vatikán is elismeri a szovjéteket.

Rómából táviratozzák: Vatikán körökben az a szándék, hogy az orosz szovjétkormányt elismerik, ha néhány feltétel teljesedésbe megy. Az első feltétel az, hogy a kérdés csak akkor kerülhet döntésre, ha még néhány más hatalom részéről is megtörtént az elismerés. Egy másik feltétel pedig az, hogy Szovjetországban meg kell szüntetni a katolikus papok tudorzását és kultuszkérdésekben is bizonyos előzékenységet kell mutatnia.

Halálbüntetés a robbanószerek elrejtőire.

Budapestről táviratozzák: A mal minisztertanács, amelyen gróf Bethlen István miniszterelnök elnököl, elfogadta dr. Nagy Emil igazságügyminiszter egy szakaszos javaslatát, amely szerint halálbüntetést mondanak ki a robbanószerek elrejtőire. Elfogadták azt a javaslatát is, amely szerint a statáriumot a lázadás és a gyújtogatás büntetéseivel kívül kiterjesztik a gyilkosságokra is.

Héjjas Ivánt Budapesten kihallgatták.

Budapestről táviratozzák: Héjjas Iván ma délelőtt megjelent Szrublán rendőrkapitányánál, aki azonnal hozzáfogott kihallgatásához. Először az alföldi brigádról, a csongrádi bombamerényletről hallgatják ki és a kihallgatás befejezte után azonnal Marinovitch főkapitány elé vezetik, aki a politikai vonatkozású kihallgatásokat maga eszközli. Hogy ezek a politikai kérdések milyen ügyekre vonatkoznak, még nem kerültek nyilvánosságra. A csongrádi bombamerénylet ügyében még szabadlábban levő Sági Jánost ügyészre rendeltre tegnap csendőrök elfogták és Szegedre szállították.

Róval Lexikon XVI-ik kötete előjegyezhető Kelethirlaprodában

„Sámson” és gyermekei. Kiválóarobata-film, kedden, szombán és esütörtökön az Urániában

KÖZGAZDASÁG.

Felborult a romániai szeszszindikátus.

(Rohamosan esnek a szeszárak. — Súlyos helyzetbe kerültek a szeszgyárosok. — A szindikátus aradi központi igazgatójának nyilatkozata.)

(Saját tudósítónktól.) A romániai szesz szindikátus két tagja néhány nappal azelőtt a szindikátusi szerződést felmondotta, mert több szindikátusi tag a szerződést nem respektálta. A szindikátus által megállapított mennyiségnél nagyobb kvantumot termeltek és hoztak forgalomba és ezzel a szerződést súlyosan megsértették. A felmondó két tag a szerződésben biztosított joga alapján bejelentette kilépését, amely az egész szeszszindikátus felborulását vonta maga után. A *Közöny* munkatársa felfereste a romániai szesz szindikátus Aradon tartózkodó adminisztratív igazgatóját, aki a szeszszindikátus felborulásáról és annak következményeiről a következő érdekes nyilatkozatot adta:

— December 31-én két tag felmondta a szindikátusi szerződést, mert voltak olyan tagok is, akik a szerződést nem respektálták. A Román Szeszértékesítő Részvénytársaság, amely nem mindenben azonos a romániai szesz szindikátussal, természetesen továbbra is fennáll és igyekszik a január hó 15-én Aradon tartandó közgyűlésén olyan döntést provokálni, hogy a felmondásokat visszavonják. A részvénytársaságnak feladata van arra nézve, hogy a szindiká-

tus azon tagjai, akik a szerződést felmondták, felmondásuktól a közgyűlésen elállnak, mert módot fogunk találni arra, hogy garantálni tudjuk a szindikátusból felépített tagoknak azt, hogy ezertul valamennyi tag a szerződést rendelkezéseit pontosan és lelkiismeretesen betartja. A szesz szindikátus felborulása után, a szeszgyárosok visszanyerték szabad kezüket az eladás körül. Kifejődött a verseny és olyan rohamos árzuhanás következett be, amely a szindikátus további fennállásának szükségességét sokszorozottan indokoltá teszi. Az áraknak néhány nappal azelőtt bekövetkezett csökkenése, ami által a szesz az előállítás ár alá esett, a legkomolyabb veszélybe sodorja az egyes gyárosok létét s ennek következményeképpen az állam szesz adó bevételei is komolyan veszélyeztetve vannak. Ugy az államnak, mint minden gyárosnak eminens érdeke a szesz szindikátus fenntartása és így egy pillanatra sem kétes az, hogy a közelmultban alakult szindikátus továbbra is működni fog. Ha minden várakozásunk ellenére a szindikátus tényleg végképen felborulna, úgy ez a szeszipar elpusztulását jelentené.

Megállott a német bankóprés.

(A márka emelkedését várják. — A német pénzügyminiszter nyilatkozata)

(Berlini szerkesztőségünktől.) Luther dr. német birodalmi pénzügyminiszter, aki a járadék-márka megteremtésével megállította a márka zuhanását, érdekes nyilatkozatot tett ma pénzügyi terveiről és a német gazdasági berendezkedés jövőjéről.

Kijelentette, hogy a járadék-márkát kibocsátó járadékbank alapítása csak akkor történhetett meg, amikor a Ruhr-háborúval kapcsolatos birodalmi kiadások véget értek. A járadék-márkát életképes fizetőszerszöveg tartja és annak biztosítékát abban látja, hogy a német járadékbank kötelezi magát a kibocsátott bankjegyeknek járadékkötvényekre való bármikor átváltására. Ez az átváltás aként történik, hogy például egy ötszáz járadék-márkát ötszáz aranymárkára szóló kötvénnyel váltanak be. A külföldi tőzsdéken nem szándékoznak a járadék-márkát jegyeztetni és ezért tiltották meg a járadék-márka kivitelét. A külföldi fizetőszerszövek beszerzése csak a törvényes pénzzel, a papírmárkával történhetik.

A német gazdasági és pénzügyi helyzet számára igen nagy jelen-

lő. A bankóprés megállítása legfőbbképp az a körülmény, hogy megállítottuk a bankóprést. Egy idő óta stabilan jegyzi a valutánkat és ez lehetőséget nyújt a közgazdasági életnek. Hogy ismét kalváljon. Az, hogy a márka kurzusa magas, vagy alacsony, ez hosszabb időn át közömbös a közgazdaság szempontjából. A legfontosabb a devizakurzusok stabilitása. Ha ez fenntartható, úgy termelhetünk is. Amíg a rajnai és a Ruhr-kérdés nincsen megoldva, amíg nem következik be a gazdasági megnyugvás, amíg a kereskedelmi piacok nem szabadulnak föl Németország számára, addig nem számíthatunk gazdaságunk megújulásával. A pénzügyek számára is fontos a valuta stabilitása, mert ismét lehetséges lesz a költségvetés föllállítása és számos, a pénz elértéktelenedése folytán előállott nemproduktív kiadás kiküszöbölése. Minden attól függ, hogy amíg a költségvetés egyensúlyát elérjük, föl tudjuk-e a birodalom legfontosabb szükségleteinek fedezésére megkivánt pénzt hajtani. Hogy ez a pénzhajtsza nem történhetik infláció útján, ez nyilvánva-

végso oka a márka emelkedésének és további emelkedés sem lehetetlen, ha figyelembe vesszük, hogy a papírmárkának a Birodalmi bank útján járadék-márkára történő átcsereleésekor a pénzforgalom jelentékenyen lecsökken.

— Egy pillanatra sem kételkedem, hogy Németország heroikus küzdelme, amellyel pénzügyeinek saját erejéből való megjavítását célozza, eredményhez is vezet. De ez csak akkor következhetik be, ha a magunk intézkedéseit a külföld megértő támogatása kíséri nemcsak normális, hanem anyagi értelemben is.

— Pénzvilág - Rumánische Finanzwelt a bel- és külföldi kereskedelmi és ipari élet szaklapja. Szerkesztőség Oradea-mare, Strada Jókai Mór 17.

Valutapiac.

Aradi valutaárak. (Január 5.) Francia frank 10, svájci frank 34, dollár 200, dinár 2.30, szokol 5.85, lira 8.60, angol font 860, magyar korona 0.0090, osztrák korona 0.0060. — Kifizetések: Budapest külföldi 95, belföldi 168, Bécs 360. Prága 5.75, Zürich 34.50, Milano 8.51, London 851, Páris 9.90, Newyork 198, Belgrád 2.26.

Temesvári valutaárak. (Január 5.) Newyork 199, dollár 199.50, London 856, angol font 869, Páris 9.66, francia frank 10, Zürich 34.30, svájci frank 34, Milano 8.50, lira 8.40, Prága 5.61, szokol 5.65, Belgrád külföldi 2.26, belföldi 2.18, dinár 2.15, Budapest külföldi 98, belföldi 165, magyar korona 160, Bécs 360, osztrák korona 350.

Zürichi nyitás. (Január 5.) Amsterdam 216.50, Newyork 574.25, London 2464.50, Páris 27.95, Milano 24.65, Prága 16.67.50, Budapest 0.03.00.50, Belgrád 6.45, Bucuresti 2.90, Bécs 0.008075.

Zürichi zárlat. (Január 5.) Amsterdam 216.50, Newyork 574.37.50, London 2465.50, Páris 27.92.50, Prága 16.67.50, Budapest 0.030050, Belgrád 6.45, Bucuresti 2.90, Bécs 0.008.075.

Bucurestiben tőzsdészenet.

Budapesti devizaközpont jegyzései (Január 5.) Napoleon 68800, Belgrád 239—253, Bucuresti 114—127, London 91600—96000, angol font 91900—96300, Milano 915—970, lira 925—980, Páris 10.40—1106, francia frank 1055—1121, Prága 621—655, Varsó 0.25—0.30, Bécs 0.30—32.20, Newyork 21400—22600.

Mulatságok

— Ujságíró-bál. Nagy készülődések foynak a február 2-iki ujságíró-bálra, amely a farsang legsikerültebb báljának ígérkezik. Ezerféle meglepetésen dolgoznak az ujságírók, hogy a bál közönsége felejthetetlen kedves éjszaka minden örömet kiélvezze. A szerénységben meghuzódó, közéleti dolgozó ujságíró csoport február 2-án hamarabb leteszi a tollat, a nyulvancosság elé lép és számtalan ötlettel elevenített bálát rendez. Az ujságírók bálja a farsang legelőkelőbb bálja lesz.

— AMTE. atléták bálja január 19-én a Központi szálló összes termeiben.

— Művészestély. Az aradi CFR igazgatóság egy hölgybizottság védnöksége alatt f. hó 8-án este a Kultur palotában a vasutas árvák javára művészestélyt rendez, Ciociac Jenny operatársnő, Weil Magda hegedűművész és dr. Olariu C. operatársnő közreműködésével. Hangverseny után a Központi szálló termeiben táncmulatság. Jegyek még csekély számban a hölgybizottságnál (Vasutigazgatósági palota) és este a pénztárnál kaphatók.

— Atléta-bál január 12-én Aradon, a Központi szálló összes termeiben.

— Műsoros tea-délután f. hó 13-án a Fehér Kereszt nagytermében az Aradi polgári jótékony nőegylet rendezésében.

Különírlék.

— Felfedeztek egy föníciai királysírt. Párisból jelentik: Montet francia kutató Byblos régi föníciai város kiásatásánál egy körülbelül a Krisztus előtti tizenharmadik századból származó több részből álló királysírra bukkant. Byblos, Berytosz és Tripolisz között a tengerparton fekszik, virágkorát a szindóniak korában élte és királya a perzsáknak volt adózó vazallusa.

— Borzalmas lelet a „Halott ember völgyében.” Párisból jelentik: A Verdun melletti Aethincourt közelében, az ugynevezett „Halott ember völgyében” egy földalatti folyosóra bukkantak, mely a volt német hadállások egy része. A tárna felnyitására borzalmas látvány tárult a megdöbben munkások szeméi elé. A tárnában több mint száz német katona ült, illetve állt, kiknek testét, jellehet több év óta halottak, a halál nyomai alig látszottak. A katonákat gyilkos gázhullám öntötte el annak idején, mely nemcsak pillanat alatt megölte, hanem szinte megkövesítette és konzerválta tetemüket, melyeket légmentesen elzárt a beomló tárna.

— A világ legszerencsésebb embere. Londonból táviratozzák: Különös bankettet rendezett Londonban egy Pallengam nevű idős ur, aki azt a csodálatos körülményt akarta megünnepelni, hogy századszor menekült meg szerencsésesen a halálos veszedelemből. A szerencsés aggastyán fordultatos életében keresztülment az elképzelhető összes baleseteken, anélkül, hogy csak a hajaszála is meggörbült volna. Vasuti összetűzés, hajótörés, autószerencsétlenség ugyszólván mindennapos volt életében. Egyszer egy ebéd-gombát tálatlak a vendégek elé: nyolcan meghaltak, neki meg sem kottyant a veszedelmes mérég. Pallengam szerencséjére jellemző, hogy a századik balesetből való megmenekülése megünneplésére rendezett bankettet. Leszakadt a tető, hat embert maga alá temetett és Pallengam, ki nek semmi baja sem történt, volt az első, aki az eltemetett bankett résztvevők segítségére sietett.

„Sóhajok hidja.”

Filmszenzáció. Velence titkai és borzalmairól, kedden, szerdán és esütörtökön

Apolloban

Gyakornokot,

leányt vagy fiatal-embert felvesz az

Intreprindere Romana Lyseum,

ARAD, Bohus-palota III. kapu. I. emelet.

Zsetonlopáson értek egy budapesti ügyvédet.

(A kártyázó Budapest legújabb szenzációja.)

Budapestről jelentik: A Kártyázó Budapestnek, ennek a tízezeres számláló társaságnak, nagy szenzációja az éjszakai életben jól ismert ügyvéd croupiernek leleplezése. Abban a Rákóczi-utcai kaszinóban, ahol a leleplezés történt, évek óta diktátorszerű tekintély volt egy budapesti köz- és váltó ügyvéd, aki származásánál és társadalmi helyzeténél fogva joggal vezetőszerre tett szert a klubban. Jó fellépésű, nagy szerű megjelenésű, szellemes csevegő volt, aki egymaga órákig elszórakoztatott nagy társaságokat. A világi hírében álló ügyvéd, akit jómódú és vagyonos embernek tartották, néhány hónap előtt beült a baccarat-asztal croupier székébe és a bankok számára besöpörte a tételeket.

A játékszobákban nem szokatlan dolog hogy úgynevezett „gentleman croupier”-ek kedvtelésből vállalkoznak a bank pénzbeszedői tisztébe elvágására. Az ügyvéd croupier azonban azzal lépte meg tagtársait, hogy nemcsak gyűjtötte a pénzt, hanem a bank elvonulásakor egész természetesen elfogadta és zsebrevágta a borravalókat. Ezek a borravalók igen tekintélyes összegek és az ügyvéd-croupierrel nemsokára azt beszéltek, hogy ugyancsak meggazdagodott, lakását újból butoroztatta, feleségének sok millióért vásárolt ékszereket és toaletteket. A nagy gazdagság gyanút keltett és rebesgetni kezdtek, hogy az ügyvéd nemcsak a borravaló kedvéért croupierizik, hanem furfangos módon megdézsmálja a bankok pénzét.

Cigarettagyűjtés közben eltűnik a pénz.

A sok szóbeszéd után néhány kaszinói tag figyelni kezdte az önkéntes croupier működését. A megfigyelésük igen furcsa megállapításokra vezettek. Rájöttek, hogy a bankokban akárhánszor kevesebb a pénz, mint amennyirek lennie kellene. A fiányzó öszszegek a croupier kezén sikkadtak el. A megfigyelők megállapították, hogy ahányszor az ügyvéd a croupier székébe ült, maga elé tette a brilliánsokkal kirakott arany cigaretta-tárcáját és e körül gyűjtögette a zsetonokat. A pénzszedés közben cigarettát dugott a szájába, azután zsebébe nyult gyufáért és rágyújtott. Megfigyelték, hogy ahányszor a zsebébe nyult, mindig egy-egy huszonötös koronát reprezentáló zsetont is elsülvesztett.

Leleplezik a csalást.

A megfigyelők észleleteikről értesítették a kör gazdáját, aki

előbb kételkedéssel fogadta a hírt és ezért a kör két választmányi tagját, egy posztónagykereskedőt és egy többszörös házúrát kért meg arra, hogy figyeljék meg a megvádolt croupier.

Mintegy tíz nap előtt a két választmányi tag rajtacsapott az ügyvéden amikor a zsetonossal ki akarta üríteni az urnát. Az ügyvédet felszólították, hogy kövesse őket az elmők szobájába. Ott kiültették az urnát és öt darab huszonötös zsetont találtak. Az ügyvéd a leleplezést nyugodtan fogadta és a két választmányi tag ellen a legélesebben kikelt, amikor azok csalást emlegettek. A kör elnökének felszólítására mégis rögtön megírta a kaszinóból való kitérését bejelentő levelet, másnap pedig provokáltatta két leleplezőjét. Ezek az urak nem akartak lovagias ügybe elegyedni, csak amikor az ügyvéd barátai, akik a magáról megfélemezett embert meg akarták a teljes erkölcsi bukástól menteni, kérésre kezdték őket, nevezék meg segédeiket. A segédek jegyzőkönyvet készítettek, amelyben feleik kijelentik, hogy nincs tudomásuk az ügyvédről elterjedt híresztelésekről és így azokkal magukat nem azonosítják.

Ilyenformán az affér lovagiasan elintéződött és az illető ur most már, mint a budapesti ügyvédi kamara bejegyzett tagja, pusztán ügyvédi hivatásának él.

Kloroformos rablótámadás.

Kaland egy budapesti éjjeli mulatóban

Budapestről jelentik: Szokatlan bűntény történt a Nagyfúvaros-útcán egyik éjjeli mulatójában, ahol kloroformos rablók kifosztottak egy rendőri felügyelet alatt álló nőt. Előfeltájtában Führer Janka rendőri felügyelet alatt álló nő lakása előtt sétált. Két férfi megszólította és a leány velük a Nagyfúvaros-útcán 25. számú ház földszintjén lévő lakásába ment. Amikor becsukta az ajtót, a két férfi rárohant, egyikük lefogta, a másik pedig kloroformba mártott vattát gyömöszölt a szájába. Führer Janka elkábult. A két férfi azután leszedte a leányról gyűrűit, arany karkötőjét és az asztalon fekvő, pénztárcájából kivették a pénzt, 170.000 koronát, aztán eltávoztak a leány szobájából.

A leány lakásadónőjének felült, hogy Führer Janka több mint egy órával azután, hogy vendégei eltávoztak, még mindig nem mutatkozik. Bevitte hozzá és a diványon fekvő, eszméletlen állapotban találta. Führer Jankához kihívták a mentőket, akik eszméletre térítették. A rendőrség kezesi a kloroformos rablótámadást.

Ne tessék megijedni.

nem történt semmi baj. — Ezt a gyengéd vigasztalást egy sötét januári estén halottam: a külváros környékén. Mikor közelebb mentem, megpillantottam egy föloldalt dült szánt, amelynek a kocsisa a szán mellett állva biztatott valamilyen hóban hempergő sötét alakot. Azonnal megláttam miről van szó, de végig akartam ezt az idillt élvezni és hátrahúzódtam a sötétségbe. A kocsis tovább vigasztalta borizó hangon a sötét alakot, amely már nem hempergett, hanem kezdett feltápáskodni.

— Ugye, hogy nem történt semmi baj? — vigyorgott a kocsis.

— Nem a csodát — dühöngött az utas, aki a bajszára fagyott jégdarabokat szedte le.

— Kinomba vagy harminchat csillagot láttam, köztük egy üstökös is. Nem tud maga hajtani, vagy be van rugra.

— Ne tessék engem sértegetni, mert baj lesz. Inkább tessék felülni a kocsira és menjünk tovább. — Azzal felült a kocsira és várokozóan tekintett az utasra, aki kinézése után, valamilyen utazó lehetett.

— Én nem megyek magával tovább, itt van tíz lej és menjen vissza.

— Nem addig van a. Nekem mindegy ha tovább tetszik menni vagy nem, huszonöt lej jár. Arról nem tehetek ha a lovam megbolondult.

Az utas a méltatlankodó kocsira tekintett, azután szó nélkül a markába nyom tíz lejt és el akar menni.

— Megfizeti az ur a pénzt vagy nem? — adta át az ultimátumot mogorván a kocsis.

— Nem! — szólt épp oly röviden az utazó és gyalog elindult a havas úton.

A kocsis egy pillanatra visszaneézett, hogy nem jön-e valaki és mikor ennek az ellenkezőjéről meggyőződött, leugrott a szánról és az utas után szaladt. Galléron fogta, szó nélkül leadott két hatalmas pontot, a tíz lejt a kezébe nyomta és ugyancsak szó nélkül ismét a bakra ült. Amikor a gyepőt a kezében fogta, még utoljára odaszólt:

— Lásza az ur, így sincs semmi baj, — és lassu léptekkel elhajtott. Az utas utánanézett azután visszidugta zsebébe a pénzt és felderült arccal, mint aki egy jó üzletet csinált, lescperre magáról a havat és azután gyors léptekkel eltűnt az éjszakába. Nincsen semmi baj. (m. r.)

SAKK.

Rovavezető: Dr. Janny Géza.

27. Szicíliai játszma

Játszották a timpaocarai hármas versenyen, 1923. november 21-én.

Világos: Mayer Gy. Sötét: Kostic B.

1. e2-e4, c7-c5 2. Hg1-f3, e7-e6 3. d2-d4, c5×d4 4. Hf3×d4, Hg8-f6 5. Hb1-c3, d7-d6 6. Ff1-e2, a7-a6 7. 00, b7-b5 8. Fe2-f3, Ba8-a7 9. Fc1-e3, Ba7-c7 10. Hd4-e2, Hb8-d7 11. Vd1-d2, Fc8-b7 12. He2-g3, Ff8-e7 13. a2-a3, 00 14. Ba1-d1, Vd8-a8 15. Fe3-f4, Hd7-e5 16. Ff4×e5, d6×e5 17. Vd2-d3, Bf8-c8 18. Bd1-a1, Fe7-c5 19. Bf1-c1, Hf6-d7 20. Hc3-d1, Fc5-d4 21. c2-c3 Hd7-c5 22. Vd3-c2, Hc5-a4 23. Vc2-d2, Fd4-c5 24. Bc1-c2, Fc5-e7 25. Vd2-e2, Ha4-c5 26. Ve2-e3, h7-h6 27. Ve3-e2, Hc5-b3, 28. Bc2-cl, Hb3×cl, 29. Ba1×cl, Va8-a7 30. Hd1-e3, Va7-c5 31. h2-h3, Bc8-d8 32. Bc1-c2, Bc7-d7 33. Hg3-f1, a6-a5 34. Kgl-h2, Fe7-g5 35. g2-g3, h6-h5 36. He1-g2, g7-g6 37. h3-h4, Fg5-h6 38. g3-g4, h5×g4 39. Ff3×g4, Vc5-c4 40. f2-f3, Vc4×e2, 41. Bc2×e2, Bd7-d1 42. Be2-f2, Fb7-a6 43. f3-f4, Bd1-b1 44. f4×e5, b5-b4 45. Hf1-g3, b4-b3 46. h4-h5, Bd8-d2 47. Bf2×d2, Fh6×d2 48. h5×g6, Bb1×b2 49. Hg3-h5, Fd2×c3 50. g6×f7+, Kg8×f7 Világos feladja.

Sakkhírek. Antwerpen. Belgium, 1923. évi sakkbajnokságát Koltanowski nyerte meg játszma-vesztés nélkül. Colle, az azalotti bajnok a második helyre szorult.

Triest. A nemzetközi verseny a következő eredménnyel zárult. I. Johner P. II. Canal (Peru) III. Yates. IV. Dr. Tarrasch. V. Rosselli, VI. Dr. Asztalos és Dr. Seitz. Résztvettek még: Miliani, Cancellieri, Dr. Vécsey, Marotti (nem Maróczy, de hogy!), Singer.

Portsmouth. A nemzetközi verseny eredménye: I. Aljehin, II-III. Dr. Vajda és Steiner IV. Kahn. Résztvettek még: Drewitt, Dr. Seitz, Dr. S. Groen, Yestij, Heath, Moses, West és Gurrhill.

A kilencedik amerikai kongresszus versenyén Marschall és Kupchik közösen győztek. Capablanca nem vett részt.

München a városközi mérkőzést **Innsbruck** ellen 14¹/₂:7¹/₂ arányban nyerte.

A **szentpétervári orosz** nemzeti verseny első győztese **Romanovski**, egy nagytehetségű fiatal játékos lett.

Bern. A svájci nemzeti versenyt **Johner H.** könnyen nyerte.

A szerkesztésért felelősen:

KÖCSY JENŐ.

felel.

Cenzurát: Dr. ROMUL MAGER.

Szerkesztői üzenet.

Szöke szépség. Ne vegye rossz néven ezt a megszólítást, de a leveleiből kitűnik, hogy jogosan használjuk. Aztán meg nem írta nekünk levelet és így remélhetjük, hogy észreveszi üzenetünket, amely csak Önnek szólhat. Írja, hogy gyönyörű szöke haj boroztatja fejét, szemé sötétkék, arca fehér, mint a márvány és mindenki szépségének tartja. Valószínűleg az is. És mégis...

Ő a nagy Ő várakozással topant be, kegyetlen egy kisse kopott és nem elég liszta kombiné volt, amelyet itt-ott repedések csúfítottak. Kegyed éppen tarkarított, ugy-e? Nyenkor nem lehet kivánni, hogy elegáns toaletthoz törője a poros szekrényeket. És szóta Ő elhídezt. Csak ritkán látogatja meg és mindig valami kifogást hazudik, hogy minél előbb távozhassék. Szóval minden kétséget kizáróan kiabrandult. És mindezt azt a csúf, utálatos kombiné tette.

„Nincs több az emberi testnél, kivéve, ha lyukas nadrágból látszik ki”, mondja egy kiváló magyar író és jól mondja. Mert drága szépség, ahhoz, hogy valakit megszeressünk, idő kell. Ahhoz, hogy kiabranduljunk belőle, elég egy pillanat, egy kellemetlen szó, egy gesztus, egy lyukas nadrág, vagy egy szakadt kombiné.

Ne próbálkozzék! Őt visszahódítani, egy sem sikerül. Ha látszólag sikerülne is, állandóan ott rémülné Önök között a kínai fal, a corpus delicti, a Damocles kardja: a szakadt kombiné. Szöke Szépség! Keressen más lovagot, hisz Ön könnyen találhat. Az aranyiszöke hajkorona, a hóhér márvány arc, az elismert szépség. Csaknem mindenkinél tetszik. De vigyázzon! Itt talál egy másikat, ne tartakozzon előtte abban a kombinében, amelyik szakadt volt, bár a repedésen kicsillant gyönyörű bőre, talán éppen azért vesztette Őt el. Mert a kiabrandításhoz elég egy pillanat...

H. J. Pécska. A spirítizmus „csodálatos” megnyilvánulásait sokféleképpen magyarázzák a materialista tudósok. Legtöbbször egyszerű csalásnak tartják, sokan tömeghisztériának. Vannak, akik egyszerű hipnotikus állapotnak tekintik a spirítizma médium transzban elfolyt cselekedeteit amelyeket a kör tagjai szuggesztív állapotban tulvilági jelenségeknek hisznek. Materialista szem pontból mind egyik magyarázat valószínű, a teozofia és az okkult tudományok hívei, azonban minden feltétel nélkül hisznek a tulvilági, az élet utáni életben.

K. L. Temesvár. Levele kisse hiányos, azonban annyit megállapíthatunk belőle, hogy Őnt az illetőhöz barátságos kívül egyéb érzelmeik is kötik. Ha ebből a látószögből ítéljük az ügyet, tettét nem tarthatjuk illetlenségnek. L. P. Arad. Színésznek akar lenni? Néhéz tanácsot adni. Legfontosabb kellékek: a tökéletesen tiszta beszéd, a csinos színpadi alak, az őszinte ambíció és — tehetség. Ezek nélkül is lehet valaki színész, amint számos példa bizonyítja, de az ilyenektől távol áll mindaz, amit művészetnek neveznek. Csak akkor lépjen erre a pályára, ha nem nélkülözi a legfontosabb kellékeket. — R. P. Pan-

kota. A Kérdezett betegséget ma már tökéletesen kitudják gyógyítani. A kezeléshez szükséges úgy az orvos, mint a beteg türelme és lelkiismeretessége. Csakis így biztos a gyógyulás. — J. L. Világos. Minden levélre vasárnaponként válaszolunk.

Figyelem! Fylas bőrök és talpak gyári áron alul kaphatók, úgy kicsinyen mint nagyban. Villanyos mellett. 7362 TAFROV SEBESTYEN bőrkorekedésben.

GARA ufi olpészete
Str. Corvin (Hunyadi és Szt. Pál) u. sarok.

Jó házi konyha!
Kossuth-Vécsei-u. sarok 11/25.
vendéglő 270
Leves, főzelék süttel, tészta 16 lej
Egy vacsora ... .. 12 lej

Abonensek felvételnek.

A timár ipar részére
norvég halzsir,
kitünő szyrup
raktáron. 175
DÁVID JÓZSEF,
Arad, Str. Coregaria 15. (Vécsy-u. 7.)

Műmalmok,
gőzmalmok, hengermalmok
16500 4-5-6 járatnak, legjobb
buzatermő vidékeken, előnyös
feltételekkel sürgősen eladó.
HAASZ-Iroda Arad, Str. Romanulul 5. Zrínyi-u.

Romanovsky Ernő
ablakredőnykereskedés és szerelés
198
Timisoara, N., Fröbl-ucca 12. sz.

Régi fogakat és törött arany
fogakat
a legmagasabb árban
veszek
Fromet Gancz D'Moudjalled
vizgázott fogász
ARAD, 14116
Bul. Bog. Ferd. 17.,
József főherceg-u. 17.

Vendéglők
fűszertárolók, nagykereke-
désnek vagy iparvállalatnak
alkalmas helyiségek a város 16500
lőtvonalain sürgősen eladó.

Dijtalan felvilágosítással szolgál:
HAASZ-Iroda Arad, Str. Romanulul 5. Zrínyi-u.

Megvételre keresünk:
Házat, üzletet, ingatlant, lakásbe-
rendezést, zongorát, szőnyeget, stb.
„VICTORIA” Iroda, Arad, Piața
Avramiancu 16. 7410

Eredeti
amerikai
Insulin, Lilly
kapható
Weisz
gyógyszertárában
Str. Galvia (Közép-ucca) 185

Kifutó fiu
jó fizetéssel felvételk. Cím
a kiadóhivatalban.

Boldog lesz, ha nálunk vesz!
Házat, üzletet, ingat-
lant, lakásberendezést, zongorát, sző-
nyeget stb., kedvező feltételek mellett
„VICTORIA” IRCDA,
Arad, Piața Avramiancu 16. 7451

En Csillag Anna
186 cm. hosszú
óriási Loreley ha-
jamát az általam
fejtalált kendős és
szappan 14 havú
használatát után
kaptam. Az az egy-
déli szer hajhullás
ellen és annak nö-
vését előmozdítja,
a fejbőrt erősíti,
l'érfiaknál előmoz-
dítja a teljes, erő-
teljes szakállnövést
és rövid használat után úgy a haj, mint
a szakáll természetes fényű és sűrűségi
lesz és megkímél a legvégsőbb koridő-
előtti korai megöztüléstől. Egy tégely kendős
Lel 50.— Egy darab szappan Lel 35.—
Kapható minden gyógyszerárban és
drogériában vagy az összeg előzetes bo-
kükése mellett a romániai főlerakatókól:
Gracia Kozmetikai Laboratorium
ARAD. 13775

Magán-, bér-, gazdálkodásra
alkalmas és üzlet
házak
mind elfoglalható 3-6 szobás lakások-
kal a város összes uccáiban 150 ezer
lejtől 2 millió lejes árakban. Állandóan
eladásra előjezve. HAASZ ALBERT
évek óta leálló irodájában Arad. Str.
Romanulul 5. (Zrínyi-ucca.) 16.500

Merle Géza
okl. mérnök és vállalkozó
Arad, Str. Eminescu 8. (Deák Ferenc-
ucca 40.) Végez földméréseket, parcellá-
zásokat előnyös árban, traciroz és épít
iparvasutakat, ellenőriz építkezéseket.
Mindennemű vasbeton vállalkozás. —
Üveggel bélelt vasbeton bordók speciá-
lis készítése. — A mérnöki irodával
kapcsolatos INGATLAN ÉS ÁRUFOR-
GALMI SZAKIRODA. 7462

FRANCIA-HAJÓZÁSI TÁRSASÁG. — Direkt vonatok átszállás nélkül.
CONSTANTA direkt NEWYORK. — CONSTANTA—JAFFA—MARSEILLE.
CONSTANTA—CANADA. — CONSTANTA—DEL-AMERIKA
Felvilágosításokért és jegyek iránt lehet érdeklődni: 77
„SARNIA” Pasajul Comedia, BUKAREST és „Reclama”, Cluj.

A legjobb égő
Lloyd 2060. 2441
METALLUM

Asz idel
NAPRAFORGÓLAJ SAJTOLAST
megkezdettük.
Kívánatra előnyös mintázott
áránlattal szolgálunk.
ARADI OLAJIPAR H. T.
ARAD. 14131
Telefon: 135. Telegram: Olajipar.

A Hamburg-
Amerika-
Linie
közös szolgálatában az
United-American-
Linien Inc.-al.
Vezérképviselősége:
LAZAR H LAZAROVITZ.
díjmentes felvilágosítással
szolgál:
Északamerikai Egyesült
Államok, Dél-Amerika,
Cuba, Mexico és Brasi-
liába utazóknak az
aradi fiók.
Str. Eminescu (Deák F.-ucca)
Fehérkarszt épület. 7462

Női fehérneműek ajuros himzett és csipkések, bali combinék, M. Fischer fehérnemű üzletében Arad, Str. Braharisnyák, divatos férfi soknik, **dus választékban.** M. Fischer fehérnemű üzletében Arad, Str. Bra-tianu 2. (Weitzer-u.) Minorita palota

Apró hirdetések

Ellátás.

GIMNASIUMHOZ közel két gyermek ellátást kaphat. Ugyanott butorozott szoba kiadó. Bővebbet „Ecca” üzlet Arad, Strada Eminescu. 267

Különfélék.

GYÖRFFY TESTVÉREK műbutor asztalos műhelye Timisoara (Temesvár) Gyár város, Rékást-ut 2. 96

KOCSIRA szerelhető szántalpak 24 óra alatt készülnek, erősen megvasalva, párja 1500 lej. Schamberger kocsik és faárujáróban Aradon, Bulev. Regelc Ferdinand 11-21. 72

CIPESZ ÜZLET lakással, butorral belvárosban, elutazás miatt 30.000 lejért eladó. — Két szobás lakás butorral átadó. — Három szobás üresen kiadó. — Üzlethelyiségek kőtéren és környékén. Megbízott „Argus” Arad, Strada Eminescu 1. 153

CURTICI községben régebben nagy vendéglőnek használt helyiségek üzleti, esetleg vendéglői célokra kiadó. Bővebbet: Hámory gazdaság Arad, Strada Eminescu 5. szám. 149

HÁZÓRZÓ farkaskutya kitűnően idomított, kiállításon kinttettetett, bérbeadandó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 180

A HIDEGTŐL meggyötört anya ezton fordul a nemesen érző emberéhez és kéri őket, hogy aki gyhíteni akarja szenvedéseit, legalább gyermekei részére juttassa el takarót Arad, Strada Filipescu (Flórián-ucca) 10/12. szám alá, földszint jobbra, 7. lakás. 300

Ha szép akar lenni használjon KULKA-féle Lilliom tejkrémet, szappant, pudert Kulka Emil, város gyógyyszer-3 szobában. 108

Téliszezon Stájerlakon

741 m. tengerszint feletti magasság. Fenyveserdők. Ideális fekvésénél, ózondus levegőjénél és modern berendezésénél fogva kiválóan alkalmas tüdőbetegségeknek, vérértelenségeknek és lábadozóknak. :: Tél-sportra is berendezve. Ródlis és ski az intézettől kapható. :: Mérsékelt árak, kitűnő ellátás. :: Kérjen prospektust! Földművelésügyi Minisztérium. 6947

Nőtlen fiatalember,

könyvelésben jártas, gyakorlott gépíró, ki stenografál, helybell textilnagykereskedőnél felvétetett. Legkimerítőbb referenciákkal ellátott ajánlatokat fizetési és igények megjelölésével 10001 KELET hírlapirodába „Saldocontista” jellegre kérünk.

GOERZ

kamrák, objektívek, filmpakk — tekercsfilmmek — látócsövek. Képes árjegyzéket ingyen küld: I. B. Gibson vezérképviselő. Bourgetti, Str. Sevastopol 13. 7222. „Rador” 840

Gráf Sándor építész,

Arad, Str. Ioan Calvia (Atilla-tér 12.)
Rivállal mindennemű új építkezéseket, átalakításokat és házzajavításokat a legjuttanyosabb feltételek mellett.

Faszükségletét, legolcsóbban a **MOTORCA - fátelen**

ARAD, Caléa Saguna (Varjassy Lajos-u.) 79. szerezhető be.
1 dl L oszt. bükk hasáb 950.—Lej.
1 dl osor 1100.—Lej.
1 dl dorong 900.—Lej.
Aprított tűzifa 100 kilónként házhoz szállítva 75.—Lej. 15001

Villanymotorok, csillárok raktáron,

legolcsóbb napi árban **Varga és Rosenfeld** villanyszerelei üzlet ARAD, új Neuman ház.

Négy szobás elsőrendű modern lakást a város szívében olcsó házbér mellett ajánlok átvételre.
Ajánlok megvételre: Ujjonnan épült földszintes nagy bérházat beköltözhető 3 szobás lakással. — A város legforgalmasabb helyén álló nagy jövedelmet hajtó hatalmas üzletházat. — Kisebb-nagyobb birtokokat az aradi határban és Arad-megyében.
Keresek megvételre: Kisebb magánházat, valamint nagyobb bérházakat.
Dijmentes műszaki vélemény.
Aruforgalmi irodám ajánl mérnök és szakmabeli urak b. figyelmébe eladó műszereket, u. m. teodolitok, körzők, acél mérőszallagok, szögtűkrök. — Vasúti anyagok állandó forgalma. 7463

MERLE GEZA okl. mérnök ingatlan- és Aruforgalmi Szakirodája ARAD, Strada Eminescu 8. (Deák Ferenc-ucca 40. l. emelet.)

Malomgépeket, hegyező és hámozó

gép, kefégep, tarai, radial és síkszita kőjáratokat, felvonó sorleg stb. gyárt és szállit **KLUG ISTVÁN** gép és malomépítész Timisoara II. háromkirály-u. 26. Telefon: 172. 180

KARLSBADI PORCELLAN.

Étkező- és kávé-szervizek üveg-szervizek s vendéglői cikkek nagy választékban, olcsón kaphatók: **KOVACS IZIDOR** üveg- és porcellán kereskedésében Timisoara, Bulev. Berthelot (Kossuth Lajos-ucca) No. 31. 207

ANTISIPHILITICUMA

Az orvos tudomány legújabb a Tosse-gyár Bismogenolja Bi-moluoi Richter, Neoalvarsan, Silberalvarsan, Neisilbersalvarsan, Trepol, Mercure colloidal Electrica Clia, Cyanmercurio salycilate, Cyarsal, Intrazol, Huile prise Vigier, Hydrarg oianat, Solarson. Dr. Földes & Hehs, Arad.

Timisoarai (Temesvári) vasnagykereskedés

keres perfect raktárho-
kot, ügyes helyi képviselőt, kft gyakorlati segédet.

Kizárólag elsőrangú erők saját kezű ajánlatai „Timisoara” jellegére a kiadóba kéreinek. 1000

Részletfizetésre is

hitelképes egyének napi árban előnyös heti és havi részletfizetésre vásárolhatnak férfi és női posztót, szöveteket, kősz raglanokat, női és férfi kabátkelemeket. Párisi szabásunk a legdivatosabb stílusokat készíti:

VARGA & ZEINER

Concurrentia posztó, szövet raktár, Párisi szabósága, Arad. Piața Avram Ianou (Szabadság-tér) 21. Hoffmann Ottó mellett. 14208

Buio gyárosok

és asztalosok figyelmébe!

Aradon új nagy **fornégyári lerakatot**

létesíttem, ahol állandóan nagy raktárt tartok mindenféle exotikus és beföldi fornérokban, blindfornérokban és gyökérfornérokban. Céлом az, hogy minden közvetítő kereskedelem nélkül kerüljön a fornér a termelőtől egyenesen a fogyasztóhoz. 10000

HUGO ADLER

ARAD, Str. Romanului 18. (Zrinyl-ucca)

NEMESANYAGOKBÓLKÉSZÜLT LEGJOBB CIPŐTISZTÍTÓSZER

Estélyi és jelméző ruhák a legizélesebben **Trébits Lenke szalonjában készülnek.** Ugyanott ónáló varróleányok felvételre elk. **ARAD, Str. Alexandri (Salac-u.) 6.** 10001

Apró hirdetések.

Házasság.

HATVANÉGY éves ierében levő, vagyonnal, házzal és mintagazdasággal rendelkező, Aradon lakó özvegyember nősülni óhajt. Feleségül venne olyan 45-60 év közötti özvegy, vagy elvált asszonyt, akinek legalább 70-80 ezer lej készpénze van. Csak komoly ajánlatot vesz figyelembe és esetleges házasság esetén vagyonának felét közlegyzőileg feleségére íratja. Leveleket „Sürgős” jelkére az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 182

Alkalmazás.

MODERN parkirozások vállal Pricha kertészeti Arad IV. Str. Cornal Leucutia 52. (Dugonics-ucca 50.) 6684

NÉMET-ROMÁN QÉPIRÓT, ki perfekt mérlegképes könyvelő is, keresek. Írásbeli ajánlatokat kér Bloch H. cég Arad. 96

BOLTISZOLGA, csakis jó bizonyítványnyal felvételük. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 97

ÜGYES fehérvarró házasthos ajánkózik, vidékre is megy. Cimüket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 127

JÓRAVALÓ mindenek fözönő kéttagnu családnhoz azonnal, vagy 15-ére felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) földszint az udvarban. 1000

GYERMEKLEÁNY, ki szobaleányi teendőket is végzi, 16 fizetéssel felvétetik. Arad, Strada Sincal (Szent Antal-ucca) 12. földszint. 10.001

KERESK jobb házból való, románul bes elő tanuló vegyeskereskedésben, azonnali belépésre. Weiszberger, Gurahont. 144

FIATAL segéd vegyes üzletben részére, főként a textil szakmából, román, német nyelvismerettel felvétetik. Spitzer Mór Semeac Aradmegye. 143

GYERMEK mellő játszótársnak szolid leány felvétetik. Cim Dunajecz Arad, Strada Russu Sirianu (Aulich Lajos-ucca) 8. szám. 141

VOLT postás alkalmazást nyerhet Hirlapirodában Arad, Str. Románului 2. 178

GYÓGYSZERESZ gyakornoknak érettségizett fiatalember, esetleg leány felvétetik. Weisz gyógyszerész Arad, Strada Calvin. 184

FÖZNI tudó mindenek kéttagnu családnhoz felvétetik. Arad, Strada Consistoriului (Batthyány-ucca) 3. I. em. jobbra. 177

FÜSZERSZAKMÁBAN jártas, agilis utazó azonnali belépésre kerestetik. Referenciákkal ellátott ajánlatokat „Fűszer-utazó” jelkére az Aradi Közlöny kiadóhivatalában kérünk leadni. 181

FRANCIA, német, magyar, románul beszélő külföldi tapasztalatokkal urnó vál lalatlal, vagy üzletben alkalmazást keres. Cim Wallinger hirdetőjében Aradon. 15.001

BEJÁRÓ takarító felvétetik. Arad, Strada Crisan 10. I. 4. 10.003

FIATAL, özvegy asszonyt, vagy idősebb intelligens leányt Bodega részére keresek. Arad, Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) Vásárcsarnok. 189

ESZTERGÁLYOSOK, de csakis elsőrendűek, felvételnek a Nagyvárad Vasöntőde és Gépgyár R.-T.-nál Oradea-Mare (Nagyvárad). 187

PERFEKT szakácsné felvétetik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 278

MEQBIZHATÓ mindenek azonnali, vagy 15-ére kerestetik. Arad, Földes-palota, első emelet. 15.001

Lakás.

EGYSZOBÁS lakást lelépés ellenében is átveszek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 150

KÜLÖN BEJÁRATU butorozott szobát keresek Szondi gyógyszerész környékén. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kér. 148

BUTOROZOTT szobát konyhahasználattal, esetleg Irodahelyiséget is keres fiatal házaspár. Cserébe kapható egy szoba konyha butorozva. Cim Rubinstein szállitónál Arad. 277

KÜLÖN bejáratu butorozott szobát keresek. Arad, Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér) Vásárcsarnok, Bodega. 188

Vétel és eladás.

SÜRÖSEN eladó hálószoba, szalon, szőnyegek, kis kredenc, hintaszék, virágasztalok, schesion, ágyak, antik szalon, Blühtner félrövid zongora, íróasztal, kis divány, kávé ezüst kanalak, disztárgyak, 6 személyes étkező szervise, fekete kávé csészék, antik poharak, asztal és fehérmű. stb. Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-ucca 23. I. em. 1000

EZÜST és disztárgyakat, szőnyeget, antik dolgokat, háztartási cikkeket, fehérműeket, butorokat, bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-ucca 23.) I. em. jobb. 1000

ELADÓ consol-tükör, villanycillár, hintaszék. Arad, Str. Mocioni 34. (Orczy-ucca 10a) 147

ZONGORA rövid, keresztthuros, elsőrangú bécsi Kutchera-gyártmány. haláleset miatt jutányosan eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 146

VALÓDI ezüst 12 személyes evészköz eladó. Megtekinthető Arad, Strada Eminescu 4. Janovici divatüzletben. 145

KÉZIMUNKÁHOZ legszebb előrajzolócsok Erneszt kézimunka üzletében Aradon, színház mögött készíthetők. 107

HÁLÓSZOBA, konyhaberendezés eladó. Cim Arad, Strada Colonel Paulian 5-7-8. (Fábián László-ucca.) 152

VILLANYMOTOR eladó. Cim Arad, Strada Alexandru Gavra (Csernovits Péter-ucca) 3-5. 150

HOMOKFUTÓ KOCSI szántalppal, egy lóra új szerszám eladó. Arad, Str. Certeşilor 2. (Szent Pál-ucca 14.) 151

RONGYOT keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 600

MOTÁRGYAKAT, porcellánokat, japán és kínai dolgokat, antik butorokat, ezüst tárgyakat, perzsa és szmirnászőnyeget, egész gyűjteményeket a legmagasabb árban vásárol a Salon Artistique Arad, Bulev. Regina Maria 20. (Fischer Ellz-palota.) 11895

VESZEK könyvtárakat, hangjegyeket, bélyeggyűjteményeket, festményeket és heródiákat a legmagasabb árakon. Kézzel írt könyvkereskedése. 100.000 kötetes kölesönkönyvtár Arad, Telefon 385. 13529

ANTIK BUTOROK, modern és régi festmények, perzsa szőnyegek, műtárgyak, antik üveg és porcellán tárgyak állandó vétele és eladása. Vidéki meghívásra kintazunk. Ajánlatok a tárgyak és árak megjelölésével Szépművészeti Szalon Arad Ortutay-palota címre küldendők. 13573

BUTOR RAKTÁROMBAN ebédők, háló szobák, valamint kárpitos áruk olcsó áron kaphatók. Wiegand Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 40a) 13585

VESZEK könyveket magas árban. Ajánlom 110.000 kötetes kölesönkönyvtáramat. Krausz Paulina, színház-épület. 5426

KLASSZIKUS Regénytárt, Jókai összes műveit, Lexikont vásárol Knieszer papírkereskedő Arad, Strada Vladimirescu (Dobó-utca) 1. 13565

HA olcsón és elegánsan akar berendezkedni, vegyen antik butort Salon Artistice-ben. Arad, Bulev. Regina Maria (Andrásy-tér) 20. 110

REUMA szesz, kitünően bevált szer köszvény, csusz, idegszába, stb. ellen. Dr. Földes gyógyszerész Arad. 54

HAJAT vesz, hajfonatok, hajkreppek, legolcsóbban Fischer modern hajmunka vállalatánál Arad, Strada Mărăsesti (Köszuth-ucca) 58. 59

EGY uri szánkó és egy pár szántal eladó. Steian Végh Fabrica de trasur Arad, Strada Ghiza Birta 10. 132

UTAZÓ bunda mosómedve szőrmével eladó. Dr. Grumáz Arad, Strada Ciontea (Pöhltenberg-ucca) 19. 15.001

ELADÓ kitünő hangu rövid, keresztthuros zongora. Arad, Strada Filipescu (Flórián-ucca) 7. I. em. 183

EGY KÖVÉR sertés eladó. Arad, Str. Balaşa (Purgly Lajosné-u.) 117. 276

EGY jókarban levő hálószoba eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 281

„STELZHAMMER” rövid keresztthuros gyönyörű hangu zongora eladó. Megbízott Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.000

Magas calorifaju
lupényi kőszent, kőszent,
sziléziai szalonszent

66

speciális mosott
kovács-szent,
valamint belföldi

közép calorifaju szenteket

azonnal szállit tiemzek és szennagykereskedők részére:

FERROCARRON
Szénkereskedelmi Társaság,
TIMIŞOARA

„Agrár” palota.
Telefon 9. 67

Sziléziai és belföldi bányák kizárólagos képviselői.

Fiók: Cluj, Galesa Regele Ferdinand 70.
Expositura: Petrosani és Kattowitz.

Friss tea vaj kilója ... 180.— lej
Friss tehén túró kilója ... 16.— lej
Teljes tej literje ... 7.50 lej
Habtejszín literje ... 70.— lej
állandóan kapható az

Aradi Tejszarnokban.
Str. Crisan (Karolina-u.) 10008

Ingatlan.

ELADÓ ház átvehető lakással. Arad, Strada Sava Raicu 143. (György-ucca 15. szám. 142

UI PARCELLÁZÁS. Államvasuti fűtőház mellett Arad város belterületén nyílik három ucca villanyvilágítással ellátva. Házhelyek eladók. Értekezés délután 2-4-ig Arad, Strada Vasile Pagubá 45. (Báthory-ucca.) Soltz. 140

MAGÁNHÁZAK, bérházak, üzletházak lakással bel- és külvárosban 100 ezer lejen felül árért nagy választékban eladók. Megtudhatók Argusnál Arad, Str. Eminescu 1. 153

BFLVÁROSI magas földszintes ház, átadó kétszobás lakással 260.000 lejért eladó. Uranus-iroda Arad, főpostával szemben. 16.000

Uzletek.

GABONA PADLÁS, nagy, DUPLA, felötös, KIADÓ Arad Piata Mihai Viteazul (Ferenc-tér és Karolina-ucca sarok) No. 6-13. Értekezés dr. Müller Vendel ügyvédnél Arad, Bulev. Regele Ferdinand No. 37. 49

PINCE KIADÓ azonnal, uccal bejárt, vilázos, száraz, 20 méter hosszú, 16 méter széles. Arad, Bul. Regele Ferdinand (József főherceg-ut) No. 19. Értekezhetni dr. Müller Vendel ügyvédnél Arad, Bul. Regele Ferdinand No. 37. 48

PIATA CETATE VECHI (Óvár-téren) levő volt keményítő-gyárban 100 rakományosság kiadó. Bővebbet Elia Armin cégnél, Arad, 10008

Apróhirdetések
folytatása a 11-ik oldalon.

Nemesített hatvani zárt
toku, kék

vetőmagmák

valamint az összes gazdasági és konyhakerti import

vetőmagvak

fajtiszta, elite minőségben kaphatók

14811

Mezőgazdák Kereskedelmi R.-T., Arad
(Gazdasági Egyesület)

Ön köhög? Siessen a Csokoládé Királyhoz Arad, Str. Meşianu (Forray-u.) 2. és vásároljon valódi hársfa-mézcsukorkát, arany-eibis malátakivonatot, szalmiák gyógycsukorkát. Köhögését rögtön megszünteti!